

NAŠE NOVINY

Prosinec 1997 - Magazín

Nezávislý třebaňský občasník

Jiří Stivín míří do Všenor

Rozhovor se známým muzikantem, improvizátorem a »showmanem« - strany 5, 6

Krásné Vánoce a všechno nej do nového roku Vám přeje

Marie KLOUBKOVÁ
Pavla ŠVĚDOVÁ
Josef MALÝ
Jiří PETŘÍŠ
Vilém ŠEDIVÝ
Miloslav FRÝDL

Redakční rada Našich novin - nezávislého třebaňského občasníku

Naši milí čtenáři...

I letos bylo na schůzce redakční rady odhlasováno, že vánoční Magazín NN bude. Vychází každým rokem a nám tedy nezbyvá nic jiného, než zalarmovat mozkové závity, sednout a pustit se do práce. Milu Frýdla (podle jeho vlastních slov v minulém magazínu) to asi znovu

bude stát nejméně dva týdny nevyspáná a tři kýmby nervů, ale co dělat. Magazín už k našim novinám patří. Patří k vánočním svátkům, lidé jsou na něj zvyklí a rádi ho čtou. Vždyť ruku na srdce. Inám by se snad po něm stýskalo! Jaký byl ten letošní rok? Byl stejný jako každý jiný. Pro někoho šťastný, pro jiného smutný, nelehký. Ten loňský si vyžádal smrt našeho milého spolupracovníka a dobrého přítele, ing. Tučka. Nemožu na něj nevzpomenout. I lidé odcházeli tam, odkud není návratu, ale naproti tomu světlo světa uzřely oči dětí právě narozených. Tak je to určeno, tak to vždycky

bylo, je a bude. Ale dosti smutného vzpomínání. Naše noviny tedy za sebou mají další rok svého trvání. Rok doufám že úspěšný, soudě podle zájmu čtenářů. O pestrost jejich stránek se starají i noví pisatelé, z čehož máme pochopitelně radost a uvítáme vás, kteří byste měli chuť, ale třeba zatím ještě nenašli odvahu, vyjádřit své myšlenky, pocity, úvahy, připomínky, ale i kritiky v Našich novinách. Každý váš příspěvek bude pro nás důležitým ukazatelem, že nejste pouhými čtenáři, ale že máte snahu obohatit obsah NN. Nadešel tedy zase čas skona, starostí, nákupů, úklidu, shánění dáreků. Kdož ví, co všechno musíme v tomto předvánočním čase stačit. Doufám a přeji si ale, aby toto všechno bylo u vás korunováno klidem, štěstím, radostí a pohodou nejen na Štědrý den u vánočního stromku a v dalších dnech svátečních, ale i ve dnech všedních. A co tedy přát do nového roku? Méně násilí a nenávisti, méně honění se za penězi a majetkem, méně stresu - nepřítel našeho zdraví. Zato více lásky mezi lidmi, více porozumění, více klidu a pohody v rodinách se svými dětmi, hodně spokojenosti a kapky štěstí. Nakonec to nejzákladnější - stále a pevně zdraví. Šťastné vykoučení do Nového roku, nejlépe pravou nohou vám všem přeji!

** Marie KLOUBKOVÁ
a všichni členové redakční rady NN*

NN v roce »nuda«

Upletl toho na nás konec roku pozeňnaně. Tedy, spíš prokletě. Nepříliš plánované vzrůso je tam i onde, do toho se motá vzrůso tak říkajíc standardně, vánočně-silvestrovské. Padají vlády i letadla, zdražuje se uhlí i jeho čeští kapři... Hanba

skoro psát o věci tak po všech stranách nudně, jaku jsou Naše noviny. Neboť ve srovnání s hektickým třeštěním bez sliňování zachvacujícím kolní všehomů, nudnou věcí - málo platné - jsou. Nic po čertech napínavého a z mýru vyvádějícího se v souvislosti s nimi za uplynulý rok neudálo. Nebo že by přece? Koho však dnes vzrůso, nebo alespoň trošku, trošičku zaujme, že nějaké zadnotřebaňské noviny vyšly už po dvouleté? A že vyšly dokonce barevné? Co je na tom k divení, že, na takové samozřejmosti? Nu, máte pravdu, převratného je toho na faktu výše zmíněném pramálo, leč samozřejmého o nic více. Vždyť si to jen zkuste, vydat si takové jedno číslo novin, třebaže

vesnických. Jen si popovídejte s paní Kloubkovou, jak moc práce dá třeba uspořádat předplátné na příští pololetí. Pozpějte se pana Petříše či slečny Smerglové, jak příjemné je poslouchat dvakrát do týdne upomínání nesnesitelného redaktora o slíbený článek. A zepějte se také pana Sedivého či slečny Svědové, jaké to je pořád dokola články psát. Nezapomeňte ovšem také ztratit pár slov s paní Malou. Řekne vám, jaké to je čtrnáct dní co čtrnáct dní desítky zpráv číst a opravovat. Pak k tomu přičítěte shánění informací, jejich upravování do tisknutelné podoby, sestavování stránek, grafické podoby, obstarávání a zpracování fotografií, zajišťování tisku, rozvážení novin po prodejních a předplatitelských, spoustu dalších »drobností« a vyjde vám »míra samozřejmosti«, s jakou redakční rada NN už osmým rokem nezavírá třebaňský občasník vydává. Bez nároku na odměnu, na hmotný honorář. Děkuji za to, že ještě i dnes se její členové bez něj obejdou. Že se spokojí s odměnou nehmotnou, s dobrým pocitem, plynoucím z toho, že dělají něco, co má smysl. Neboť doufám, jsem přesvědčen o tom, že i po těch osmi letech NN smysl mají. Ostatně měřeno počtem prodaných výtisků a počtem předplatitelů, myslí si to rok od roku lidí více. Jsem rád, že ani v sedmadvadesátém se tento dlouhodobý trend nezastavil. Průměrný náklad se už letos na velmi těsně přiblížil k magické hranici 500 kusů; v několika případech už jsme ji ovšem i překročili. Číslo s jízdním výdelem (676 ks) a hlavně povodňové vydání (712 ks) šlo doslova na

Magazín

Staromilci přes Brdy

Strana 3

Vánoce kdysi

Strana 4

Stivín míří do Všenor

Strany 5, 6

Předsváteční perly

Strana 6

Masaryk v betlémě

Strana 7

Třebaňská inventura

Strana 8

Příloha

Zprávy a polemika

Test Magazínu NN

Strana 9

Bezstarosté Sarajevo?

Strana 11

J. J. Ryba na Mníšku

Strana 12

dračku. Zvýšený zájem naši čtenáři měli i o »výroční« číslo dvouleté, kterého nám tiskárna vychytila 513 výtisků.

Apropos, dvouleté číslo. Barevné číslo. Dosavadní vrchol našeho zadnotřebaňského novinového pinožení se. Nám se líbilo, vám - soudě podle ohlasů - věšinou taky. Přáli jste si, aby v této podobě náš občasník vycházel i nadále. Bylo by to hezké, jenže iak bohať nejsme. I přes zdražení NN, ke kterému došlo na začátku letošního roku, se jejich vydávání finančně nevyplácí. Ztráty pomáhá hradit reklama, výdělek z masopustního reje, dětského karnevalu či jiných akcí, které pořádáme a nezanedbáváme rezervu, kterou jsme si našetřili během minulých let. Zatím to tedy vypadá, že na finanční úbytě nezajdeme, že naopak budeme sem tam moci přilepšit trošku zdejší škole a školce. Třeba tím, že jim jako letos koupíme vánoční stromček a něco na něj.

Z akcí, s kterými bylo možné spojovat letos značku NN, musím kromě masopustu a dětského karnevalu (napřesrok se budou konat 21., resp. 22. února) připomenout ještě dětský den, staročeské máje, na jejichž organizaci jsme se také podíleli, a divadelní představení, které jsme ve spolupráci s řevnickými ochotníky u nás zajistili. Tak a to je vlastně všechno. Snad kromě poděkování všem, kteří nám i nadále pomáhají - tiskárně, prodejcům, externím spolupracovníkům - těm, kteří nám drží palce a těm, kteří nás čtou. Děkuji a vydrže i dále. I když to nejspíš i v osmdesátém bude stejně »nudné« jako letos.

* Miloslav FRÝDL

Na Nový rok pojedou přes Brdy

SPOLEK STAROMILCŮ ZADNÍ TŘEBAŇ SE MÁ POD ŠÉFEM ALANEM HORÁKEM K SVĚTU

Dvakrát do měsíce leží na jednom ze stolů smíchovské restaurace Vltava cedulka REZERVÉ. Je určeno členům netradičního Spolku staromilců Zadní Třebaň. S Poberouním však mají vesměs pražští milovníci a sběratelé historických vozidel společné snad jen jedině: zakládajícího člena, Zadnotřebaňáka Alana Horáka. „Kdybychom se jmenovali Spolek staromilců Praha, tak by to nebylo určitě tak zajímavý,“ objasňuje Horák, který se přesto nepovažuje za předsedu staromilců. „Nezáleží na tom, jestli je někdo v čele nebo ne. Je to věc dohody. Bereme to spíš jako recesi.“

Všechno začalo zcela nevině návštěvou depožitářů Technického muzea v Praze, kam vzal Alana, ještě když byl v mateřské škole, otec na výlet. Atmosféra muzea nasycená benzínem a motorovým olejem malému klukovi učarovala. „Pamatuju si, že tam bylo auto na autě. Možná již v tu dobu vznikl můj vztah k historickým vozům a vůbec všemu starému,“ říká po téměř dvaceti letech Horák.

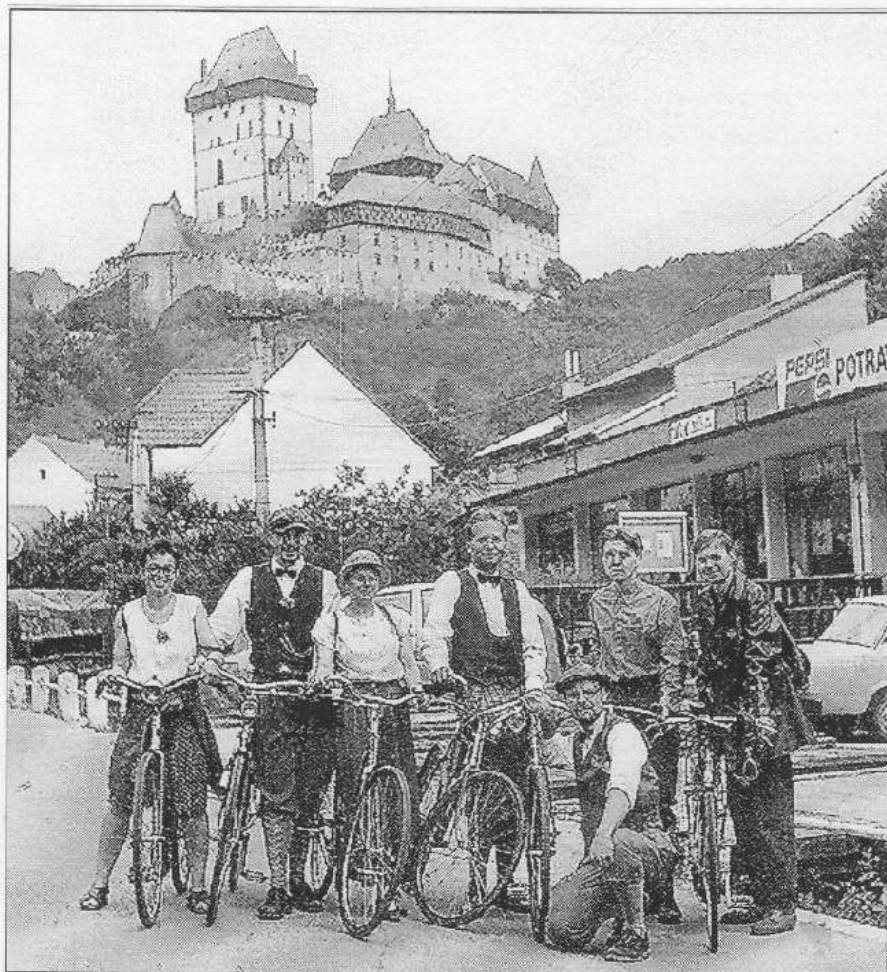
Schovával si obrázky

Od oné osudové návštěvy Alan pravidelně listoval v časopise Svět motorů, ze kterého si poctivě vystříhal poslední stránky s portréty motorů, bicyklů a aut. „Protože jsem ale neuměl ještě číst, schovával jsem si všechny obrázky bez popisků. Ty mě prostě tenkrát nezajímaly,“ vysvětluje Alan, na jehož pracovním stole leží i dnes několik čísel motoristického týdeníku. Jeho sběratelská vášeň však u ostrých nůžek a časopisu neskončila: „Motorku ani auto jsem si jako malý kluk samozřejmě koupit nemohl, ale zajímalo mě vše ostatní: starý gramofony na kliku, fotoaparát, hodinky.“

Jediným levným zdrojem, jak tyto věci získat, byly tehdy pro mladého sběratele skládky. A těch nebylo málo. „Vyhazuje se úplně všechno a mně je líto to na skládce nechat,“ postěžuje si a spokojeně se rozhlédne po své garáži zaplněné od nejrůznějších součástek na kola a auta až po smaltovanou formu na bábovku. „Támhle je skoro celá secesní lampa,“ ukazuje na cosi visícího ze stropu, „ke který mi chybí už jen poslední část. Vždy se najde známý nebo kamarád, který přijde a řekne: Ježíšmarja, moje manželka právě tohle sbírá!“

Byl trochu mimo

Na Základní škole v Řevnicích, kde v té době již své sbírky historických aut obohacoval František Valšuba, si Alan připadal »trochu mimo«. „Kluci chodili kopat fotbal, ale já jsem měl vlastní svět. Byl jsem nezávislej na ostatních.“ První moped vyrobený v roce 1957 si musel patnáctiletý Alan doslova vybrččet. Starostliví rodiče se totiž zpočátku báli a nechtěli, aby synek na čemkoliv jezdil. To už byl Zadno-

* Členové Spolku staromilců Zadní Třebaň pod hradem Karlštejnem. Předseda spolku Alan Horák druhý zprava. Foto ARCHIV

třebaňák studentem herounského gymnázia a novopečeným členem Pražského veterán car clubu. „Začal jsem chodit na střední setkání klubu a jezdil po burzách a závodech jako je Tachlovický trojúhelník. Setkával jsem se se stejně starými lidmi jako jsem byl já a hlavně se stejnými zájmy.“

První veterán

V osmnácti letech, kdy Alanovi vyprčelo přemírové spojení mladých, si koupil první historické vozidlo. Dodnes však leží jeho vrak složený na půdě. „Vrhlul jsem se na jeho opravu po hlavě. Ale nakonec jsem zjistil, že s gymnáziem na to nestačím. Tak jsem se vyučil mecha-nikem,“ popisuje první neúspěchy sběratel, který po získání vyučeniho listu, pracně smontovanou část auta vzteky rozházel.

Náladu mu nemohl zlepšit ani stále intenzivnější zájem vojáku, kteří na něj tlačili. „Při předstávě, že bych měl sloužit v zeleném, jsem se osypal a podepsal jsem civilní službu na hradě Karlštejně,“ prozrazuje Alan, jenž se v létě po jejím skončení vydal se staříčkou oktávkou na čtrnáctidenní cestu po Evropě. „S kamarády jsme projeli přes Německo, Švýcarsko, Lichtenštejnsko do Francie a přes Rakousko zpět domů. V Saint Tropez jsme dokonce naši staříčkou oktávkou parkovali v garážích s číselným

kódem,“ říká s malou dávkou ironie cestovatel. V devadesátém šestém získává neunavný milovník veteránů společně s kamarádem modrou Tatrovku, posléze černý automobil Praga Piccolo, s jehož opravou si vyučený mechanik pohrával denně několik hodin. S Pragovkou jezdí Alan nejraději na čundry, absolvoval s ní ale také většinu ročníků automobilového závodu »Festina lente« (Spěchej pomalu), které pořádají dobrovolní členové Spolku staromilců. „Je to závod pro nás a naše kamarády. Jezdíme od křižovatky ke křižovatce a plníme ukoly. Rychlost vozu není nejdůležitější,“ tvrdí několikanásobný vítěz závodu a dodává: „V příštím roce bychom chtěli spolek legalizovat, sepsat stanov a zaregistrovat se. Mohli bychom pak přijmout další zájemce.“

Čtyři vozy stačí

Alan Horák dnes vlastní čtyři historické vozy, několik bicyklů stojí u babičky v domě, kam by se měl Alan časem přestěhovat. O koupi dalšího veterána již neuvažuje. „Mám přeci jenom jeden zadek,“ prohodí s úsměvem.

Nový rok oslaví staromilci tradiční jízdou přes Brdy na historických bicyklech. „Je to lepší než jet autem, protože se v hospůdce můžeme posilnit teplým grogem. V našich veteránech ale určitě oslavíme Silvestra.“

* Pavla SVĚDOVA

Symbiosa: Vánoce, ó Vánoce

SVÁTEČNÍ POKRAČOVÁNÍ » HISTORICKÉHO « SERIÁLU NN

Hlas zvonů táhne nad závějí... Kdo by neznal Vrchlického romantické verše! Vánoce jsou pro děti nejkrásnějšími svátky: po celý život mají na ně ty nejkrásnější vzpomínky. Pro věřící jsou oslavou narození Ježíše Krista a pro všechny pak oasou klidu po tom všem předvánočním ruchu, shonu a bláznění.

Jak probíhaly vánoce v minulosti u nás? Máme o tom jen kusé zprávy. Přestože naši farnost spravoval dobřichovický farář, konaly se služby Boží na Boží Hod vánoční, velikonoční a svatodušní a na svátek Božího Těla v Řevnicích a teprve na druhý svátek v Karlíku. Právě tak během roku byla střídavě první neděle mše v Řevnicích, druhou v Dobřichovicích. Byla tak zachována skutečnost, že řevnický farář v 17. století pro »sešlost vlastní fary« musel odejít bydlet do zámku dobřichovického. Poprvé se o tom zmiňuje dobřichovická farní kronika roku 1679.

Půlnoční asi nebyly

Tento pořádek platil až do zřízení řevnické fary počátkem století. O tom, zda se v Řevnicích konaly půlnoční mše, není nikde zmínky. Patrně se nekonaly. Teprve po roce 1904, kdy Řevnice znovu získaly vlastního faráře, počalo jejich slavení. V padesátých letech stráničtí církevní tajemníci (posměšně se jim říkalo „stálý zástupce Ježíše Krista pro okres ten a ten“), »doporučovali« jejich nekonání. Copak komunisté něco zakazovali? Až v průběhu osmdesátých let jejich tlak slábl a tradice půlnočních mší se obnovila. Dnes, kdy farář spravuje několik farností a slouží o nedělích a svátcích od časných ranních hodin několik mší, využívá se pokoncilová úprava misálu a slaví se na Štědrý den večerní vigilie.

I ve škole se slavily vánoce. Nejstarší záznam ve školní kronice o tom je tento: Dne 26. prosince 1878 uspořádalo učitelstvo s příspěvním místní školní rady v místnostech školní budovy slavnost vánočního

stromku, kteráž záležela v tom, že mládež školní zapěla pěkné vánoční písně za řízení učitelstva a u přítomnosti místní školní rady jakož i obecnstva, načež pak chudá mládež školní podělena jest novou obuví a novým oděvem v počtu 16 dětí. Slavnost pak zakončena vhodnými básněmi. Připomíná se, že oděv i šat pořídila místní školní rada z úrokův jistiny založené pro chudou mládež školní od měšťana p. Aloise Mareše.

Alois Mareš byl řevnický rodák a pro chudé děti pořídil ve své závěti nadaci. Památkou na něho bylo Marešovo náměstí, zlikvidované pro potřeby hasičského útvaru. Další nadace pořídili dále sedlák Skřivan a rada Vraný (i po něm je na-

zvaná jedna řevnická ulice). Takovéto vánoční oslavy se konaly včetně nadílky každoročně. Po zřízení fary se konaly i na faře. Ještě za války byly děti z těchto nadací podarovávány, leč po měnové reformě 1945 byly nadační peníze zlikvidovány.

Tradice je škoda

Starší pamětníci také vědí, že na sv. Štěpána chodili dům od domu koledníci (Koleda, koleda, Štěpáne...) a o sv. Tří králů trojice královská. Málodky se v této trojici našel dobrovolník na „toho černého, co tam vzadu...“ Pro ušmudlání obličejů to obvykle odnesl ten nejslabší, co se nemohl bránit. Škoda, že i tyto tradice vymizely. Závěrem mi dovolu, abych všem čtenářům Našich novin popřál hezké prožití vánočních svátků a hodně zdraví, spokojenosti a hezkého počteníčka v Našich novinách po celý příští rok.

* Vladimír HOUSKA

Jáhenské svěcení

NEZAPOMENUTELNÁ SLAVNOST V HRADCI KRÁLOVÉ

Před časem jsem se zúčastnila velké slavnosti svěcení jáhnů, které ve mně zanechalo krásné vzpomínky.

Neobvyklá slavnost se konala v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Z rukou diecézního biskupa mons. ThDr. Karla Otčenáška přijali čtyři svěcení svátost svěcení na trvalé diakony. Čtela bych alespoň ve zkratce přiblížit našim čtenářům tuto slavnost. Prostorný chrám byl do posledního místa zaplněn, v prvých řadách usedli rodinní příslušníci nastávajících jáhnů. Z kanovnického domu u biskupského paláce vychází průvod. Se slavnostními tóny varhan vchází hlavním vchodem do katedrály. V čele průvodu jde ministrant, nese kříž s Kristem a za ním nejméně tři desítky kněží a jáhnů, svěcení a nakonec mezi dvěma kněžími biskup. Svěcení

jáhnů začíná po bohoslužbě slova po evangeliu. Biskup usedá na připravené sedadlo, na hlavě má mitru. Svěcení předstupují před něj a ukloní se mu. Začíná celý dlouhý ceremoniál vkládáním rukou k vykonávání jáhenské služby. Biskup klade otázky svěcencům, ti na ně společně odpovídají. K modlitbě pokleká biskup před svým sedadlem a i všichni ostatní si klekají. Svěcení však padnou na tvář. Zpívají a recitují se litom. Nasívá vlastní svěcení. Svěcení přistupují jednotlivě k biskupovi a poklekají před ním. Biskup klade každému z nich ruce na hlavu a potom s rozepjatými rukama pronáší nad klečícími svěcení konsekrační modlitbu. Po jejím skončení usedá biskup s mitrou na hlavě, svěcení vslávají a kněží jim upevňují šlovy podle jáhenského způsobu a oblékají jim dalmatiky. Začíná eucharistická bohoslužba. Jeden z jáhnů už přísahuje biskupovi u oltáře. Noví jáhnové přijímají pod obojí způsobou. Někteří pomáhají biskupovi podávat věřícím svatě přijímaní. Na památku předává biskup každému jáhnovi dar od Svatého Otce, posvěcený růženec. Biskup dostává kytičky květů a jeden jáhen děkuje biskupovi a slibuje oddanost a poslušnost církvi. Tím skončil dvouhodinový obřad jáhenského svěcení. Poslední tóny varhan doprovází od oltáře průvod kněží, jáhnů a biskupa. Jdou středem katedrály a biskup žehná přítomným. Dojemně chvíle jáhenského svěcení skončily. Jáhnové jsou významnými pomocníky kněží. Jejich úkoly spočívají v charitativní činnosti, což jsou úkoly žádoucí a důležité. Spočívá tedy v lásce k bližnímu a pomoci chudým, trpícím, nešťastným a nemocným. Všem těm, kteří jejich služby nejvíce potřebují. Kromě udělování svátosti smíření (sv. zpověď), kromě proměňování při mši svaté a udělování svátosti nemocných (poslední pomazání), vykonává jáhen všechno jako kněz. Na rozdíl od kněží, může být jáhen ženatý, mít svou vlastní rodinu, manželku a děti.

* Marie KLOUBKOVÁ

VEČERKA - Potraviny

přeje všem svým i budoucím zákazníkům

příjemné a ničím nerušené vánoční svátky a do Nového roku vykročení tou pravou nohou na neblátivé cestě bez výmolů a po celý rok jen zdraví, lásku k bližnímu a přežití dalšího roku zdražování alespoň na hranici slušné životní úrovně.

Dana a Jiří ROUBALOVÍ

Jiří Stivín míří do Všenor

PŮVODNÍ ROZHOVOR MAGAZÍNU NN S POPULÁRNÍM MUZIKANTEM A »SHOWMANEM«

Perfektní hudební improvizátor, skladatel a hráč na všechny možné dechové nástroje

JIRÍ STIVÍN bude brzy »místní«. V nedalekých Všenorách mu totiž patří mlýn, ve kterém chce zřídit nejen Centrum pro improvizaci v umění, ale také své trvalé bydlení. Příští Vánoce už možná stráví tam...

NN: Proč jste si pro Centrum vybral právě Všenory?

J. S.: Kousek od Všenor máme na tamním potoce zahradnictví. To vybudovala moje babička už před válkou a bylo celkem známým i slavným alpínkářstvím. Jenže pak nám ho vzali, později zas kousek vrátili a výsledek je ten, že část je naše. Mlýn, kde chci vytvořit Centrum pro improvizaci v umění, a později v něm i bydlet, dřív patřil mému otci. Ovšem byl znárodněn, dostali jsme ho zpět v restituci.

NN: Takže tento kraj znáte. Nejste tu nováčkem?

J. S.: Do Všenor, Černošic... jsem jezdil od mládí. I později jsme tam cestovali na kole, v Dobřichovicích hráli tenis. Mám tam všude známé.

NN: Nevadí vám, že se z Pražana stanete »venkovanem«?

J. S.: Já sice bydlím v Praze, ale jsem tu spíš chudým příhuzným, protože vlastní byt nemám. A jelikož jsem se kdysi rozvedl, žiju jinde než má rodina. To, co vlastním, je jen pronájem. Nebylo by mi proti mysli mít část zmíněného mlýna k trvalému bydlení. Alespoň bych si mohl dát konečně všechny nástroje na jedno místo.

NN: Jste tedy duševně připraven, coby známá osoba, aktivně zdravit všechny sousedky?

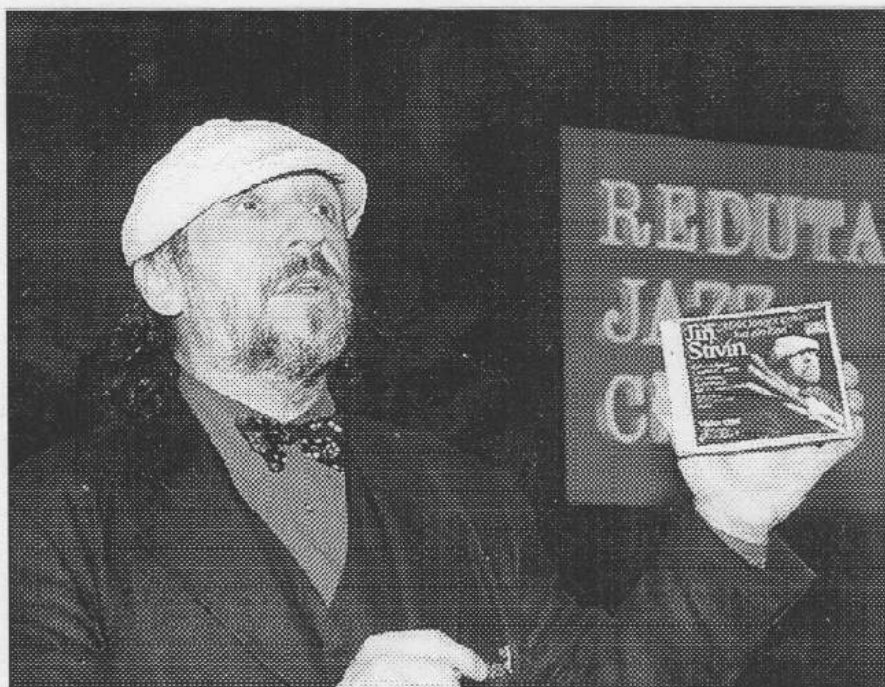
J. S.: Jistě a pozdravím je rád. Ale to mě zase moc nehrozí, neboť když jsou sousedky vzhůru, tak já spím. A naopak.

NN: Cesta ráno do místního konzumu tedy v úvahu nepřichází?

J. S.: Ale ano, k ránu cestou domů.

NN: Místní všenorské zastupitelstvo o vaší budoucí přítomnosti ví. Jste už vtažován do tzv. veřejného života?

J. S.: Nic bych proti tomu neměl. S paní starostkou jsem o něčem podobném hovořil. Byla by ráda, kdyby ve Všenorách byly nějaké aktivity pro děti. To já bych v Centru klidně poskytl.

* Muzikantský všeměl Jiří Stivín při podzimním křtu svého nejnovějšího cédečka.

Foto V. HOLIČ

NN: Občas jsou známí lidé v malých městech tlačeňeni k tomu stát se radními, aby na „sebe“ lákali i pozornost sponzorů?

J. S.: V tom jsem malinko nebezpečný, i když mě veřejné působení docela baví, nemám na ně čas. To je můj velký problém. Kvůli němu se nemohu pravidelně zapojovat do nějakých prací, ale mohl bych fungovat jako hostující.

NN: Máte sice stále mnoho koncertů, vystoupení a volný čas skoro žádný, ale vnímáte že nastal čas klidu, pohody, čas vánoční?

J. S.: Vánoce mají takového zvláštního ducha, kdy všichni trochu přibrzdí ve svých pracovních aktivitách, i když se to poslední čas začíná pomalu vytrácet. Moderní doba lidí, zvlášť mladé, v tomto ohledu trochu válcuje.

NN: Udržujete si vy onen klid i přes zmíněný „váleček“?

J. S.: Chvilke vánoční charakterizují nejvíce setkání s blízkými, a ta se mně daří každý rok. Zatím mi vždy o Vánocích vyšlo se s blízkými sejit, a být chvíli v pohodě. A to je fajn, protože si člověk uvědomí, že není na světě sám.

NN: Jak vypadá váš 24. prosinec?

J. S.: Dřív jsme chodívali s přáteli do

Klásterské vinárny na šneky nebo k Josefu Němcovi do ateliéru. Dnes na štědré dopoledne víc dospávám. Odpoledne chodím se svými dětmi na hřbitov, a potom objedeme všechny babičky a dědečky, kterým zazpíváme koledy. Doma si pak pouštíme muziku. Následuje cesta ke stromečku pro dárky a hned příprava na půlnoční mši. Na ní buď hraju sám nebo si poslechnu některého z kamarádů.

NN: Letos hrajete také nebo máte volno?

J. S.: Pan regenschori Hugo od Salvátora mě i letos požádal, abych v jeho kostele hrál, tak budu.

NN: Stromeček a dárky jste přešel rychle. Je nějaký dárek, který si přejete delší dobu a on stále pod stromkem schází?

J. S.: Stromek a dárky, ty jsou samozřejmě tradiční, já proti nim nic nemám, jsou fajn... Jeden dárek si přeju, ale není materiální. S Ježíškem se domluvit nedá, a nedá se ani popsat nahlas, tím bych ho zaplašil.

NN: Vy osobně balíte raději dárky hmotné nebo duchovní?

J. S.: Balení mě moc nebaví. Dárky kupuji na poslední chvíli, většinou na Štědrý den, a to tam, kde je otevřeno. Nedělám z nich velkou vědu, ale ctím zájmy obdarovaných.

NN: Vánoce jsou rituál. Nemáte chuť se někdy proti němu vzburit a udělat si je po svém?

J. S.: Ne, ne. Určité tradice je dobré zachovávat, a zrovna u Vánoc není na škodu udržovat ducha, který jim byl kdysi dán.

NN: Chystáte si velký dům, znamená to, že se Vánoce přesunou tam?

J. S.: To se uvidí. Štědrý den je individuální, záleží na lidech, kde ho chtějí trávit, kde se cítí být doma. (Dokončení na straně 6)

Některé fotografie v Magazínu NN byly pořízeny digitálním fotoaparátem OLYMPUS, který redakci laskavě zapůjčil technický manager firmy OLYMPUS, ing. Marek HRUBÝ.

Střípky z předvánoční Evropy

CO SE TAKÉ MŮŽE DĚT OKOLO NÁS

Vánoční strom věnovala jihorakouská spolko-
vá země Korutany německému hlavnímu městu
Berlín. Dar však při převozu neprošel na
německé hranici u bavorských celníků: Parádní
smrk byl příliš dlouhý a musel být aspoň o dva
metry zkrácen.

»Cožpak strom může za to, že Bavoři nemají rádi
Prusy?« divil se korutanský pověřenec, který měl
transport dopravit do někdejší pruské metropole
Berlína. Strom měřil osmáct metrů a o sedm
přesahoval délku nákladního prostoru. Překročil
i míru tolerance bavorských celníků, když
předpisy hovoří o povolené délce přesahu
nákladu 4,2 metru. Hůl ale dopadl korutanský
smrk věnovaný do Slovinska. Transport, který se
zčásti odbyval po italském území, tam strhl jeden
semafor a italscí úředníci nedovolili pokračovat v
cestě tam ani zpět. Přepravci nezbylo nic
jiného, než mohutný strom rozřezat na polena.

Fako každoročně, i letos budou stovky
trestanců v Německu předčasně propuštěny na
»vánoční amnestii«. Týká se to vězňů, kterým
trest vyprší krátce před Štědrým dnem nebo po
něm, a toto opatření uplatní všechny spolkové
země s výjimkou Bavorska, Durynska, Saska-
Anhaltska a Dolního Saska. Podle agentury
DPA bude moci jen v Hamburku strávit svátky
doma u vánočního stromku stovka vězňů, kterým
trest skončí 6. ledna příštího roku. V Severním
Porýní-Vestfálsku budou na Vánoce doma
dokonce chovanci nápravných zařízení, jimž trest
vyprší až 15. února.

Více než měsíc předem oslavilo několik tisíc
Angličanů vánoce v hotelích belgického
přímořského letoviska Ostende; aby to bylo
veselejší, navázali hned oslavou 26. prosince
(Boxing day) a docela se odvážali třetí večer, kdy
si hráli na Silvestra. Podle listu Le Soir byli
Ostendané poněkud vyvedeni z míry, když se na
ně vrhaly tlupy Britů s povykem »Merry
Christmas«.
Předběžné oslavy prosincových svátků se staly v
Británii tradicí hned po válce, kdy se tak
podnikaví správci bývalých vojenských základů
přeměněných na rekreační střediska pokoušeli
zaujmut klienty v listopadovém hluchém
období. Lidem se řeklo, že by nebylo špatné si
udělat oslavy s kamarády a na »pravé« svátky být
pak v klidu doma – a lidem se to zalíbilo.
Předloni tuto tradici odhalili ostendští hoteliéři.

Podánilo se jim Angličany nalákat především
cenou – za 6000 belgických franků (přibližně
stejně korun) nabízejí čtyři noclehy,
šišedrovecerní krútu, silvestrovskou veselici a
výlety do Brugg a leperu. Mají vyprodáno.
Příští víkend čekají Ostende další vánoce.

Skoro devadesátiletého bezdětného
Angličana, pana Hastingse trápí představa, že
by jeho majetek připadl státu. Proto se rozhodl
všechny peníze utratit. Začal tím, že pozval sto
přátel a jejich známých na výlet leiadlem
Concorde. Tato legrace ho stála přes sto tisíc
liber, ale nelituje toho. Naopak, velmi
intenzivně se zabývá myšlenkou, koho a kam
pozve příště. Hlavně prý, aby to bylo dost drahé
a na jeho bankovním kontě zase ubylo hezkých
pár desítek tisíc liber.

Na tradičním vánočním trhu Striezelmarkt
v centru Drážďan byla před dvěma týdny
nakrajena obří štola o váze 3,64 tuny.
Drážďanská štola – sladké pečivo s rozinkami,
mandlemi a kandovaným ovocem,
připomínající vánočku – tak bude moci být

zapsána do Guinnessovy knihy rekordů.
Mohutnou štolu peklo 70 mistrů šest hodin na
350 pečících platcích a na trh který je pojmenován
podle starého názvu štoly (striezel), ji přivezl
koňský potah. Bohatě pocukrovaná štola byla
4,30 metru dlouhá, 1,70 metru široká a 0,89
metru vysoká. Pro početnější rodinu příkládáme
recept: 110 kg mouky, 70 l medu, 50 kg
kandovaného ovoce, 10 kg cukru, 4 kg cášského
koření.

Britský výtvarník Michael Landy (34) rád
porušuje tradice. Zažívá to i slavná Tateova
galerie v Londýně, která si letos objednala u
Landyho ztvárnění vánočního stromu pro své
muzeum. Místo, aby vyjádřil poetický symbol
Vánoc, dodal Landy velký kontejner po okraj
naplněný odpadky. Kontejner však výstižně
připomíná vánoční svátky, protože obsahuje
prázdné láhve a piechovky, roztrhaný dárkový
papír, pomačkané krabice od hraček a rozbité
vánoční ozdoby. Podle vedení Tateovy galerie má
tento »umělecký objekt« varovat před konzumní
horečkou, která propuká každoročně o Vánocích.

* JIŘÍ PETŘÍŠ

Stivín míří do Všenor

DOKONČENÍ ROZHOVORU ZE STRANY 5

**NN: Existuje nějaká neřest, kterou jste vy-
řešil předsevzetími, která se dávají na No-
vý rok?**

J. S.: Naopak. Myslím, že čím jsem starší,
tím jsem sprostší, nevychovanější, proto-
že mám dojem, že se mi to toleruje. A to
je to nejhoší, co se může stát. Musím jít
do sebe!

**NN: Děláte si koncem roku plán na ten
příští? Třeba co dokážete, koho i flétnou
okouzíte...?**

J. S.: Vůbec ne. Když mě bylo pětáctyřicet,
řekl jsem si dost, za každý den, kdy
se prohudím a budu žít, Pánu Bohu po-
děkuji. Nemám rád dlouhodobé plány, i
když vím, že jsou někdy opravdu nutné.

Dokonce i velmi nerad nakupuji na ob-
jednávku. Musím mít věc hned, nebo ji
už nechci.

**NN: Proslavil jste naši zemi někde, kde by
bez vás o ní neměli ani tušení?**

J. S.: To nevím. Ale v anglickém Brigh-
tonu chtěl jeden pán, kterému se líbilo,
jak hraju, abych to zkusil s jejich kape-
lou. Pak se mě ptal zda máme moře, a já
mu tedy přiblížil naši republiku.

**NN: Moře sice nemáme, ale vy se teď
stěhujete od Vltavy k Berounce. Máte k
vodě blízký vztah?**

J. S.: Kdysi jsem občas s otcem muškařil
a docela se mi to líbilo, ale nemám k to-
mu „sicflajš“. Já lyžuju, plavu, hraju
šachy, tenis...

**NN: Na posledním koncertě v Rudolfinu
jste se poněkud překvapivě odhalil. Hrál
jste bez čepice, a to u vás nebývá zvykem.
Jak vám bylo?**

J. S.: To dělám často, v kostele běžně.
Mně by to ani nevadilo, ale lidem docela
kupodivu docela ano. Oni tu čepici post-
řádali víc než já.

NN: Toužíte po něčem?

Toužím po tom hrát ještě dlouho hezkou
muziku s fajn muzikanty. A taky po tom
být zdravý.

* Michaela ŠMERGLOVÁ

Ing. VĚRA VOKÁLOVÁ

ZAHRADNÍ ARCHITEKTURA

267 29 Zadní Třeboň 39, telefon: 02 - 991 41 33

Provádí tyto práce: projekce veřejné a soukromé zeleně

- realizace sadovnických úprav
- květiny do interiérů, zimní zahrady, hydroponie, keramika
- dendrologické posudky
- oceňování dřevin, inventarizace
- zahradní architektura
- biologické čistírny odpadních vod, zahradní bazény

V betlémě bude Masaryk

V KARLŠTEJNSKÉM »VÁNOČNÍM« MUZEU BUDE UŽ BRZY K VIDĚNÍ SKUTEČNÝ UNIKÁT

Tatíček Masaryk sedí na svém koni Hektorovi a v doprovodu dvou českých legionářů míří k právě narozenému Ježíškovi. Netradiční že? Ale ne zdaleka celé. T.G.M. totiž následuje Karla IV., Jiřího z Poděbrad, biskupa Arnošta z Pardubic... a míjí sv. Václava, Přemysla Otakara II. a Jana Lucemburského, kteří klečí před jeskyní. Každá z těch v české historii významných osob nese k jeslím dar. Císař František Josef I. Řád zlatého rouna, Karel IV. zmenšeninu Karlštejna. To je první scéna z chystaného marionetového betléma. Pohyblivého, neotřelého, v Čechách i ve světě svého druhu nej.

V podkroví karlštejské fary, v Muzeu betlémů, stojí zcela nová betlémská scéna. Její autor, vousatý a dlouhovlasý výtvarník Jiří Levý je machr, ale nerad se fotí. Pravou stranu půdy změnil v hlavní scénu - tvoří ji podhradí karlštejské. V protilehlých rozích postavil scény vedlejší. V Pražském městě roste Karlův most a vedle pracuje alchymistická dílna... Nad těmi 150 metry čtverečnými visí na starých trámec kometa vlasatice a rozpustili prdelatí andělíci.

Děj začíná

Je tma. Teprve troubení půlmetrového ponocného dává signál rozjasnění betlémské jeskyně s jesličkami. Postupně se rozsvěcují také okna hradu Karlova a ožívají betlémské postavy. Zvuky trubačských fanfár jsou jasným povellem pro vytažení první hradní brány. Hlavní děj začíná!...

„K jesličkám přijdou na místo tradičních Tří králů čeští panovníci. Celkem jich bude dvanáct. První symbolicky vykročí Karel IV.“, vysvětluje jednu z řady specifík královského karlštejského betléma muž, který si ho vymyslel. Ladislav Trešl zprvu chtěl, aby k jesličkám došli všichni první mužové naší země až po Václava Havla, ale záhy od toho upustil. Že by do betléma přišel i Husák s Gottwaldem, byla úděsná představa. Jisté rozpaky by prý vyvolala i přítomnost zatím objektivně nezhodnoceného protektorátního prezidenta Emila Háchy. Proto místo nich posvátou jeskyni navštíví sv. Kateřina, patronka Karlštejna

* V karlštejském muzeu betlémů je toho dost k vidění už teď. Nezřídka sem zavítají i návštěvníci ze Z. Třebaně. Perníkový betlém obdivuje Jan Zavadil. Foto NN M. FRÝDL

nebo Marie Terezie s Josefem II. Ten však bude v dětském věku, kdy ještě nerušil kláštery a církevní řády. Ostatní postavy budou dospělé - takové, jak je známe z dějin nejvíce.

Dohromady bude v této umělecké raritě přes čtyřicet dřevěných lidských figur až 60 centimetrů vysokých. Společnost to navysost vážená, celá z pravé šanovské lípy. Tradiční pastýři s ovečkami a zmínění panovníci se sejdou s místními vinaři, panem Buškem z Velhartic (samo sebou s číší), karlštejskou bílou paní, mistrem Theodorikem...a nezbytnou faunou. Postavičky jsou z dílny akademického malíře Vlastimila Elšíka. Na jejich vizáži i oblečení si máknul, přesto se některé vyfihly až na druhý pokus.

Turistická atrakce

Duchovní otec betléma, Ladislav Trešl, tvrdí: „Chci lidem nabídnout zvláštní betlém, který má vztah k místu, ale je i turistickou atrakcí. Proto se v tom mém odehraje i rytířský souboj, proto voda, která tu poteče bude pravá, proto budou husité dobývat hrad, beranidlem bušit do

brány a z kopce pálit koule. Snad se to zdá podivné, ale v lidovém pojetí je v betlémě možné vše, a když má být navíc atraktivní...“ Proto celá rodina Trešlova vymýšlí zlepšováky, zdokonalení. Teď špekulují jak udělat, aby nad Vltavou stoupaly páry. Pan Trešl své nelehce se rodící dítě miluje. Je jím nadšen a posedlý, takže mu ani nevádí, že už pohltilo skoro všechny rodinné finance...

A nakonec hymna

Děj na hlavní betlémské scéně ukončí tóny české hymny. Hlavní scéna potmění a nastane čas pro dvě boční pódia. Divák udělá jen čelem vzad a uvidí Rudolfa II. v alchymistické dílně, kde se jeho chemici budou snažit vyrobit zlato. Sousední huť Petra Parlěře v čele se stavitelem bude zase o sto šest budovat Karlův most.

Skvělé optické i zvukové vjemy může návštěvník muzea sledovat a poslouchat ale až na jaře. To se Karel IV. vydá k Ježíškovi prvně.

* Michaela ŠMERGLOVÁ

P.S.: Změna velikosti betléma, počtu králů i malých andělů je vyhrazena!

Konec roku ve Třebani

TVÁŘ OBCE JENA PRVNÍ POHLED POCHMURNÁ A ZJIZVENÁ...

* Nejvíce konec roku v Zadní Třebani poznamenala výměna telefonních kabelů. Kopalo se i u místní kapličky, před nedávnem důkladně rekonstruované.
Foto NN M. FRÝDL

Tak tedy zase jeden rok za námi, rok plný spěchu, změn. Pojďme se společně podívat, jak se mění tvář Zadní Třebaně v posledních měsících roku 1997?

Už v letních měsících se nepodařilo prosadit rozšíření základní školy o jednu třídu pro školní rok 1997/98, a to i přesto, že o kvalitách zadnotřebské školy nikdo nepochybuje. Tímto rokem však aktivity směřující k rozšíření školy nekončí.

Peripetie s rekonstrukcí kapličky na návsi jsou většině občanů známy, přesto se v podzimních měsících podařilo dovést práce ke zdárnému konci. Do zvonice byl zavěšen nový zvon jako náhrada za původní, který byl odcizen.

Již několik let se hovoří o možnosti plynofikace obce a tím i o značném ulehčení životnímu pro-

středí v našem regionu. Před časem byl dokonce zpracován generel plynofikace Zadní Třebaně. Podle posledních informací od Středočeské plynárenské a. s. do roku 2 000 nemají v plánu plynofikaci naší obce, a ani v dalších letech s ní nepočítají. Veškeré aktivity tedy zůstávají na bedrech obce, která v současnosti uvažuje v součinnosti s Hlásnou Třebaní o zadání projektu plynofikace. Rozhodující pro takto náročnou akci je ovšem získání finančních zdrojů.

Už řadu let se obec potýká s nevyhovující elektrickou sítí, která nestačí současným požadavkům. Před několika lety byla postavena trafostanice a posílena síť v zadní části obce. Už více než rok byla připravována stavba trafostanice u nádraží ČD a tím i posílení sítě ve střední části obce, kde je situace skutečně kritická.

Vzhledem k velmi složité projektové přípravě,

kteřou komplikovala skutečnost, že většina zařízení a kabelů byla instalována na pozemcích nebo v těsné blízkosti zařízení Českých drah, došlo na samotnou stavbu až v podzimních měsících. Podle posledních zpráv by však nová trafostanice měla být v posledních dnech tohoto roku v provozu.

Akcí největšího rozsahu, která vážně poznamenala tvář obce, byla a je rozsáhlá výstavba telefonní sítě s uložením kabelů do země, což je pro obec samozřejmě vítané, neboť zmizí současné nadzemní sítě, které nepůsobí esteticky. A to ani nemusíme brát v úvahu, že kvalita těchto staveb byla někdy hrůzostrašná.

V tomto případě probíhala projektová příprava naopak velmi rychle. Akcí provádí firma FK-TEL s. s. r. o. S ní uzavřela obec smlouvu o pronájmu obecních pozemků do 31. 12. 1997. Po dohodě s FK-TEL jsou do výkopů ukládány i kabely pro instalaci nového místního rozhlasu, jelikož současný je v havarijním stavu. Už na přelomu září a října začaly výkopové práce a zpočátku vše nasvědčovalo tomu, že zemní práce včetně uvedení povrchů do původního stavu, budou dokončeny do konce listopadu. Velmi brzy se však objevily vážné komplikace pramenící z chyby v projektu, na jejichž základě investor akce, SPT TELECOM nauzavřel smlouvu s firmou FK-TEL a pozastavil dodávky materiálu. I když byly po určité době dodávky materiálu zase obnoveny, nepodařilo se již navázat na původní harmonogram.

Prakticky všechny výkopové práce jsou již hotovy, avšak pokládání kabelů, zasypávání výkopů a uvedení pozemků do původního stavu v polovině prosince silně pokulhávalo. Dnes, tj. 14. prosince, lze vážně uvažovat o tom, že původní termín dokončení všech prací, tedy 31. prosince 1997, bude dodržen. Obec zvažuje příslušné kroky, které v takovém případě podnikne.

Je tedy konec roku, a tvář Zadní Třebaně - možná jen zdánlivě - je na první pohled pochmurná a zjizvená. Počátek roku příštího nám dá odpověď na otázku, na jak dlouho.

* Josef MALÝ

Na 2 280. místě v republice

Podle ročního přehledu Českého statistického úřadu měla Zadní Třebaně na počátku roku 1997 celkem 551 obyvatel. Ze 6 234 obcí v České republice je podle počtu obyvatel Zadní Třebaně na 2 280. místě.

Stejný počet obyvatel k 1. lednu 1997 vykazovala ještě obec Pohoří (okres Rychnov nad Kněžnou). Na okrese Beroun je Z. Třebaně z 86 obcí podle počtu obyvatel na 30. místě, nejbližší její velikosti jsou zde obce Újezd (533 obyvatel), Kublov (570) a Podluhy (574). Z okresu Praha-západ se počtu obyvatel Z. Třebaně nejvíce blíží obec Státnice (547 obyvatel).

V sousedství pěti obcí

Zadní Třebaně sousedí s pěti obcemi. Z okresu Beroun jsou to Líšeň (976 obyvatel), Karlštejn

(780), Hlásná Třebaně (421) a Svinaře (265 obyvatel), z okresu Praha-západ Řevnice (2 854 obyvatel). V Zadní Třebani se podle statistik ČSU v letech 1991-1996 narodilo dohromady 23 dětí, 46 obyvatel zemřelo, 132 osob se přistěhovalo a 97 vystěhovalo. Celkem za uvedených 6 let tedy v Zadní Třebani přibýlo 12 obyvatel.

V porovnání se sousedními obcemi v uvedeném období byla nejvyšší porodnost v Litni (13 živě narozených na 1 000 obyvatel), nejnižší v Řevnicích (6,6) - v Z. Třebani byla porodnost 7 a v CR 10,8 promile. Úmrtnost měly nejvyšší

Svinaře (24,1 zemřelých na 1 000 obyvatel), nejnižší Karlštejn (10,6) - v Zadní Třebani činila úmrtnost 14 a v ČR 11,5 promile.

Přírůstek stěhováním byl ze sledovaných obcí nejvyšší ve Svinařích (14,6) promile.

Lidi spíše přibývá

Naproti tomu v Karlštejně 6,7 obyvatel z 1 000 stěhováním ubylo - do Z. Třebaně stěhováním přibýlo 10,6 promile obyvatel. Během let 1991-1996 nejvíce vzrostl počet obyvatel v Litni (o 7 promile) a v Zadní Třebani (o 3,6 promile), následuje Hlásná Třebaně (o 1,6 promile). V dalších třech obcích obyvatel za 6 let ubylo, ve Svinařích o 1,6 promile, v Řevnicích o 7,4 promile a Karlštejně o 7,7 promile.

* Radek HAVEL

Turisté měli výšlap i schůzi

JEDNA Z POSLEDNÍCH LETOŠNÍCH AKCÍ TŘEBAŇSKÉHO KLUBU ČESKÝCH TURISTŮ

Výroční schůze Klubu českých turistů Zadní Třebaň byla plánovaná na sobotu 13. prosince. Program byl bohatý, a proto jsme se sešli již v 10 hodin dopoledne na obnovené premiéře otevření lávky - »Mostu klubu českých turistů« spojenés umístěním pamětní tabulky.

Mile nás překvapila vánoční výzdoba, kterou tajně připravila paní Věra Prušinovská. Pokřtění mostu, o jehož rekonstrukci se v září postarali právě třebaňští turisté, provedl tentokrát velitel Pavel Suk bezchybně, i když někteří znalci dobrého moku měli výhrady k teplotě šampaňského. Tabulku, na které zapomněl výrobce udělat kroužek nad U (ve slově turistů, připevnil Luboš Schneider a zatěžkávací zkoušku provedl celý oddíl. Tak ať nám slouží alespoň dalších dvacet let.

Šli jen ti nejoddanější

Protože se počasí tentokrát moc nevyvedlo, šli na předschůzovou vycházku jen ti nejoddanější turisté, ale i tak nás bylo dvanáct. Celá trasa byla vedena po silnicích, protože v rozmoklém terénu bychom se zamazali a následně ještě zabahnili sál restaurace Na růžku v Hlásné Třebani, kde nás čekala slavnostně prostřená tabule. Od mostu KČT jsme vyrazili přes Berounku do Hlásné a vzhůru na Mořinu k lomu Amerika. Zde právě probíhala akce potápěčů, kteří čistili jezero a okolní svahy. Krátce jsme hemžení lidí a aut z okraje srážu pozorovali, a pak jsme se vrátili zpět k trati a polní cestou na Mořinu a odtud po asfaltce do Karlštejna. Pršelo prakticky nepřetržitě, a tak nedošlo na pečení vuřtů, které tradičně patří ke každému výšlapu.

* Třebaňští turisté připijí Mostu Klubu českých turistů, který před pár okamžiky pokřtili. V tuto chvíli nikdo z nich netuší, že tabulku s nápisem za pár dní někdo ukradne... Foto NNM, FRÝDL

Tl nejvíce hladoví je snědl cestou. Vhod nám přišel grog v hospodě Pod dračí skalou. Je třeba říci, že horký byl, ale jestli s rumem, o tom by se dalo pochybovat. Ale co by zákazník chtěl, za pouhých 25 Kč. Další zastávka patřila výstavě karštejnských betlémů, kde si mnozí z nás hodili do malého jezírka minci pro štěstí. Část výpravy se zdržela prohlídkou, ostatní, kteří výstavu již znali, šli pozvolna napřed. V příjemně vytopeném a vyzdobeném sále hospody Na růžku jsme se nakonec všichni shledali.

Program začal kolem 16 hodiny. Nechyběl přípitek ani oslavná báseň, kterou u rozvinuté klubové vlajky přednesl její autor Jaroslav Matoušek. Pak následovalo vyhlášení nejlepší turistické akce roku 1997. Vyhrála výprava do Krkonoš s výstupem na Sněžku, na druhém místě skončil cyklistický výlet USLAPTO '97 a na třetím místě se umístila výprava do Prášíl na Šumavě.

Nejlepší turista: Malý Havlíček

Zástupce velitele dále předal diplom a věcnou cenu nejlepšímu turistovi letošní sezony, kterým se stal malý Pavel Havlíček z Řevnic. Byly připomenuty i další výlety a vycházky, brigády, oslavy kulatých narozenin a první turistická svatba. Nezapomněli jsme ani plánovat, takže první akci příštího roku bude novoroční pochod na Halouny a 17. ledna se bude konat II. CANDRBÁL v sále SD v Z. Třebani. Pak už následovala volná zábava. Zpívalo se, popíjelo a také se prohlížela klubová kronika. Konec letošní turistické sezony se nám velmi vydařil. *Věra SCHNEIDEROVÁ

Nechtěla jsem věřit...

...uznávám, že umístění tabulky na stodolu u lávky nad třebaňskou samoobsluhou s nápisem Most českých turistů byla tak trochu recese.

Ale nechtěla jsem připustit, že tabulka vydrží na místě možná jen do příštího rána, jak říkali někteří kolegové z Klubu českých turistů. Nevěřila jsem, že by taková maličkost mohla někomu vadit. A vidíte, mylila jsem se. Ve středu ráno, když jsem spěchala na vlak do Prahy, jsem zůstala v údivu stát: Tabulka byla pryč. „No to snad není možné,“ říkám manželovi. „To musel urvat někdo místní, vždyť Pražáci, na které se leccos svede, jsou všichni doma.“ A manžel dodal: „To má člověk hned jinou chuť dělat něco pro své spoluobčany.“ *Věra SCHNEIDEROVÁ

Test Magazínu NN

- 1) Odcizený zvon na zadnotřebaňské kapličky byl nahrazen novým, z dílny známé zbraslavské zvonařské rodiny. Znáte její jméno?
- 2) Víte, na jaké přičce se umístilo A-mužstvo fotbalistů Ostrovu Zadní Třebaň v okresním přeboru po podzimní části?
  - a) na první, b) na druhé, c) na třetí
- 3) Po zesnulém Arnoštu Tučkovi převzal štafetu ve psaní třebaňské kroniky člověk, který dnes už ve Třebani nebydlí. Jak se jmenuje?
  - a) Vilém Sedivý, b) František Sedivý, c) Karel Šedivý
- 4) Mezi pravidelně čtenáře a dopisovatele NN patří také pan Vratislav Francel. Víte, odkud k nám jeho příspěvky chodí?
- 5) Ve kterém roce skončí funkční období obecního zastupitelstva?
  - a) v roce 1998, b) v roce 1999, c) v roce 2000
- 6) Od podzimu působí u áčka našich fotbalistů odchovanec třebaňské kopané, který se po letech vrátil na Ostrov. Jak se jmenuje?

- 7) Na podzim vystupoval ve Společenském domě třebaňsko-řevnický ochotnický soubor. Znáte název jimi dávaného divadelního kusu?
    - a) Blázinec v prvním poschodí, b) Blázinec ve druhém poschodí, c) Blázinec v suterénu
  - 8) V Řevnicích probíhá rozsáhlá rekonstrukce jednoho známého objektu. Jedná se o:
    - a) kostel, b) Lesní divadlo, c) Zámeček
  - 9) Které významné osobnosti je (mj.) věnována expozice muzea v sousední Litni?
    - a) Josefu Jungmannovi, b) Jarmile Novotné, c) Ignátu Herrmannovi
  - 10) Do které země se ještě nedostaly výtisky našich novin?
    - a) do Švýcarska, b) do Kanady, c) do Polska
- Vyluštěný test doručte do 10. 1. na adresu Marie Kloubková, 267 29 Zadní Třebaň 23 nebo Miloslav Frýdl, Z. Třebaň 96. Ze správných odpovědí bude vylosován vítěz, jenž obdrží triko a stolní kalendář na rok 1998, který do součty věnovaly Zemské noviny * Jiří PETŘÍŠ

Nádherný týden v klášteře

VZPOMÍNKA NA JEDNU NEVŠEDNÍ DOVOLENOU NA HOŘE MATKY BOŽÍ U KRÁLÍK

Ráda bych vás pozvala do vzpomínky na jeden nevšedně prožitý týden letošního léta. Se sedmačtyřicetičlennou partou nevidomých a průvodců z řad rodinných příslušníků a přátel jsme po čtyřech letech opustili Šumavu, jako místo našich každoročních setkání a vyrazili na nejvýchodnější výspu Čech – na Horu Matky Boží u Králík.

Hora, chcete-li kopec s nadmořskou výškou 700 m, se vypíná nad městem (500 m) a je s ním spojena špatně schůdnou kamenitou cestou. Pohodlněji se dá dostat na Horu Matky Boží z opačné strany, přes ves Dolní Hedeč.

Pustá hora

Před více jak třemi sty roky se hora nazývala »Lysá« či »Pustá« a na jejím temeni byla jen studánka Panny Marie s výbornou a jak se věřílo zázračnou vodou, ke které se po třicetileté válce konaly pouti. Poutníci z Králík a okolí se sem chodívali modlit za odvrácení hladu, moru a války. Tehdy sem přišel dvanáctiletý chlapec Jan Tobiáš Becker. Uminil si, že zde jednou nechá postavit kostel a králícký pan farář to zapsal do kroniky. Chlapec vystudoval na kněze, byl kanovníkem u sv. Víta v Praze a později pátým královéhradeckým biskupem a záměr splnil. Roku 1700 byl kostel Panny Marie s klášteřem vysvěcen a hora dostala jméno podle jeho patronky. O 150 let později přibyl ke kostelu a klášteři Poutní dům. Dnešní, od základu přestavěná budova, s útulnými dvoulůžkovými pokoji a s pěkně zařízenou restaurací, má s původním Poutním domem pramálo společného. Všechny stavby na Hoře Matky Boží mají zajímavou minulost. Klášter, jenž patřil řádu Redemptoristů, se v 50. letech změnil ve vězení pro kněze. Nyní zde sídlí pětaticetičlenná komunita Františkánek. Hora nás přivítala slunečným počasím, které

vydrželo celý týden. Ubytování v Poutním domě i to naše bezbariérové v areálu kláštera, bylo pohodlné, strava chutná. Kdo chtěl, mohl podniknout dva autobusové výlety – půldenní do Králík a na Králícký Sněžník, celodenní na zámek do Velkých Losin, s možností koupání na termálním koupališti. Procházky zvláštnou krajinou uprostřed luk s pasoucími se kravičkami byly hezké, ale často se nám ani nechtělo sestupovat z hory dolů. Lavičky pod stromy před Poutním domem lákaly k posezení a vidoucí část výpravy odtud vychutnávala pohled na Králícký Sněžník a daleko do Kladska.

Svaté schody smrti

Rychle jsme se šli s usměvavými sestřičkami. Sestra Doubravka nám povprávěla o obrazech a sochách nacházejících se v kostele i v ambitech a kaplích okolo přilichlého Nádvoří poutníků. Za zmínku stojí jedna pozoruhodnost. V jedné z kaplí je 28 mramorových schodů – kopie Svatých schodů v Římě. Ty byly do Říma převezeny z paláce Poncia Piláta v Jeruzalémě a jsou to schody, po kterých stoupal Ježíš, když si šel pro rozsudek smrti. Z úcty proto vystupují poutníci po těchto schodech po kolenou a seshora pak už normálně sestupují po jednom ze dvou bočních schodišť. Jeden večer přišel na besedu pater Bláha – kněz a rektor kláštera, jindy nám sestřička Františka přiblížila klášterní život a trpělivě odpovídala na četné dotazy. Náhoda přála

tomu, že jsme se mohli zúčastnit obřadu »obláčka«, při němž sestřička Lucie skládala, při příležitosti ukončení noviciátu, první řeholní sliby a bílý závoj vyměnila za černý. Sliby se obnovují po roce a aby mohla dívka odejít, pocítí-li, že rozhodnutí pro řeholní život nebylo správné, skládají se věčné sliby až po pěti až osmi letech.

Znamení koláčků

Pěvecky nadaná část výpravy přispěla při mši dvěma skladbami – líbily se a snad jako dík se večer v jídelně objevily dva tácy znamenitých koláčků. Týden rychle uběhl a byl tady večírek na rozloučenou. Jako vždy veselý a plný zpívání. Nechyběl mezi námi ani pater Bláha a na chvíli dorazily do jídelny i tři sestřičky s kytarou.

Když toto píše, představuji si, jak je na Hoře Matky Boží teď a jaké to tam bude o Vánocích. V duchu slyším kostelní zvony, které se společně rozeznávají jen o nedělích a velkých svátcích, jak zvou na půlnoční a představuji si, jak si pater Bláha prošlapává ve sněhu cestičku od Poutního domu ke kostelu. V duchu vidím sestru Doubravku jak zachumlaná přes hábit do teplého kabátu, spěchá s ostatními sestrami přes klášterní dvorek ke vchodu do chrámu. Vzpomínám si, jak si nám posteskla: „My tady máme deset měsíců zimu a dva měsíce chladno a vy máte opravdu štěstí.“ A pak v duchu slyším varhany a mladé sestřičky – Miladu, Františku, Markétu a Magdalénu, jak zanotují »Narodil se Kristus Pán...«

Možná to bude všechno trochu jinak, ale jedno vím určitě. Vánoční radostná zvěst o narození Spasitele ještě umocní to, co jsme na tom místě pociťovali v létě: Hora Matky Boží u Králík dýchá pokojem.

* Věra CHVÁLOVÁ

Krásy zimy

ZASNĚŽENÁ PŘÍRODA, KLID, OZÁŘENÁ A VYZDOBENÁ OKNA, STROMEČKY...

Mlhavá zimní rána, stromy bez listů, potok už trochu zamrzlý. Ptáci dávno odlétli do teplých krajín a ti co zůstali posedávají, choulí se a podřimují. Vypa-
dají jako kuličky.

Jen občas je něco vyruší nebo hlad je donutí sehnat něco do zobáčku. Lidé však na ně nezapomínají a s prvními mrazíky chystají krmitka a na větve stromů zavěšují ptáčím dobroty. Večerky už dávno zapomenuly, kam schovaly své oříšky a tak jen poskakují z větve na větev a čekají, co jim kdo dá. Příroda spí a čeká na první sněhové vločky. Sněhová peřina ji přece ochrání. Přichystala se k zimnímu spánku.

Ani lidé nezůstávají pozadu.

Obchody jsou vyzdobeny, všude plno cukroví a dobrot. Na ulicích pokukují děti do kádí s kapry. A prodavači? Přestože ruce tolik

zebou, nemračí se. Vždyť i toto patří k vánočním svátkům. Okna zdobí truhlíčky se suchými květy a větvíčkami. Večer co večer se

rozsvěcují adventní svíčky a hvězdy. Na domovních dveřích dotváří vánoční atmosféru zavěšené adventní věnce.

Rok co rok prožíváme toto období shonu a příprav. Odměnou jsou krásné chvíle prožité s rodinami o svátečních dnech u vánočního stromku. Zasněžená příroda, klid, ozářená a vyzdobená okna, na zahradách rozsvícené vánoční stromky - no fekněte sami, nestojí to za večerní procházku a pokochat se krásou kolem nás? Třeba před štědrovečerní večeří se s dětmi projít a poslouchat to ticho, nebo možná z dálky slyšet koledu. Koledu o tom, že se právě

narodil Kristus Pán.

* Marie KLOUBKOVÁ

* Zima dokáže být krásná i v úbehašském »Podskalí«.

Foto ARCHIV NN

Bezstarostné Sarajevo?

BOSENŠTÍ MUSLIMOVÉ VÁNOCE TAK, JAK JE ZNÁME MY, NESLAVÍ

Muslimové naše Vánoce neslaví. Ale v Sarajevu nežijí jen oni... Přesto tu vánoční atmosféra cítit není, zdejší lidé mají jiné starosti. Nebo ne? Může se zdát, že ta pochybnost je drzost, ale ona ve skutečnosti není.

Více jak tři roky po válce je Sarajevo stále zpuštěné. Alespoň místa u strategických objektů. U letiště, televize... stojí dál rozstřílené a ohořelé domy bez toho, že by se kdokoli snažil opravitelné opravit. „Společně na pomoc světa, čekají, kdo co dá, kdo co zařídí. Na druhé straně se pohybují v uzavřeném kruhu: není práce, proto nemají peníze, proto neplatí za bydlení...“ říká Gert, německý důstojník sloužící ve městě u jednotek SFOR.

Deset tisíc za válku

Po válce dostali ti, kteří bojovali, 10 000 marek v šecích. Byly určeny především na nákup bytů, platby nájmu a podobně, ovšem z devadesáti procent si jejich majitelé za ně koupili auta. Nejvíce německá VW. Těch tu jezdí velké množství, jich i dalších. Jakákoli, i ta nejotřávanější kastle, znamená být „in“, být společensky na výši. I proto Sarajevané jezdí stále, i pouhých 300 metrů do práce. Snad je to kompenzace za fakt, že daleko přes hranice města už nesmějí. Tam hlídají vojáci. Tam začíná srbská zóna. Tam začíná nebezpečí.

Sarajevo je v tuto dobu už - mluvou vojenskou - vyčištěné. Srbové tu nežijí. Podobně jako jinde Chorvaté, opustili ve městě své byty a odešli. Do volných bytů přišli lidé z chorvatských vesnic, které byly srbskou armádou srovnány se zemí. Dnes bydlí i v prázdných hotelích. Domů se bojí. Domů teď pro mnoho lidí na obou stranách prostě není. „Jsem rád, že jsou tu jednotky SFOR. Dodávají pocit jistoty, nemusím se bát, když jdou děti do školy a žena do práce,“ vysvětluje svůj vztah k mezinárodní pomoci pětaticetiletý Jurij. Ovšem záhy dodá: „ale až odejdou, cítím, že si to s tím Srbem, co bydlí v mém domě, budu muset vyřídit.“ Podobné názory jsou tu rozšířené. „Cítíme, že zájem o nás mezi obyčejnými lidmi opadá,“ potvrzuje Gert. Jedni jsou prý rádi, že tu „sforáci“ jsou, druzí je považují za vetřelce a třetí vyložené za okupanty. Podle osobního názoru zá-

* Typický obrázek z dnešního Sarajeva: Vojenská auta a české tramvaje...

Foto AUTORKA

stupce naší ambasády v Sarajevu tu bude konsolidace žádat i 20 let, po které by tu vojáci měli být. Bez nich by se totiž mohl vyhlazovací masakr opakovat. Zatím tomu brání jednotky SFOR, které od rána do večera projíždějí městem. Před bankami, oficiálními zastupitelstvy a i před pověstným hotelem Holiday Inn stojí motohlídka trvale. Vesměs italská.

Obchody plné, zájem malý

Obchody jsou plné zboží. Mesníca, zlatar... Zákazníků je však pomálu. Sem tam někdo postává před výkladní skříní, ale dovnitř jde málokdo. Vesna, prodavačka v Benettonu říká, že se nudí, nemá co dělat, sem se lidé nehrnou. „Výhodou je, že mnoho lidí z celé bývalé Jugoslávie mělo a dosud má příbuzné v zahraničí, nejvíce v Německu, kteří je dotují,“ potvrzuje nezávislý český pozorovatel, který si přeje zůstat v anonymitě. Dodává ještě, že řada obyvatel na příbuzné „venku“ spoléhá. „Už rok pracuju jako číšník v malém bistro. Do té doby mě pomáhal brácha z Německa, i dnes občas pošle nějaké peníze,“ přiznává mladý muž, který do Sa-

rajeva přišel z nedalekého Pale. Patří mezi těch 60% dnešních obyvatel Sarajeva, kteří přišli do města během války a po ní. Práce mladíka uživí jen tak tak. Má výhodu v tom, že ač mezi lidmi moc peněz není, návštěvy restauraci a bister si neodpustí. Ta se po setmění začínají plnit.

Průměrný plat v Sarajevu činí 240 marek. Když si člověk uvědomí, že nájem za třípokojový byt, jichž je tu většina, činí měsíčně 260 marek, nejde mu do hlavy jak to stačí.

Zakázaná cigareta

Kde jsou nákupy potravin, provoz auta, ošacení...? Přesto je zmíněných 240 marek čtyřikrát víc, než je plat na vesnici. V tom světle je zvláštní debata úředníků o tom, že zvýší pokuty za rychlou jízdu autem a kouření v místech, kde cigareta není žádoucí. Za onu „zakázanou“ cigaretu by měl provinilec platit pokutu ve výši 500 marek. To je skoro sto pětadesát lístků do zdejších kin, kde se právě promítají Muži v černém. Hlediště ale zdaleka nejsou zaplněná, i když v Sarajevu žije většina mladých lidí.

* Michaela ŠMERGLOVÁ

Složít tak něco vznešeného...

AUTOR ČESKÉ MŠE VÁNOČNÍ JAKUB JAN RYBA PŮSOBIL V NEDALEKÉM MNÍŠKU

Vánoce - to v Čechách znamená především kapr, Ladovy obrázky a - Česká mše vánoční. Že její autor - Jakub Jan Ryba - působil v Rožmitále pod Třemštnem, se všeobecně ví, ale že měl co do činění i s naším krajem, to už je známo mnohem méně.

Pomalou se stmívalo. Mráz štípal do tváří a snůh pod nohama hlasitě praskal, když se mladý Jakub Jan Ryba vracel z Prahy domů. Bylo pár dnů před vánočními svátky. Cestu z Mníšku pod Brdy do Prahy znal již z paměti, neb tudy několikrát do měsíce chodíval. Za hudbou, za přáteli. V měsíčku pod Skalkou zastával od zimy L. P. 1786 místo školního pomocníka. „Nyní máš štěstí, Rybo,“ povzdychl si často o samotě jednadvacetiletý praeceptor, „za svoji snahu a námahu máš odměnou bídné místo podučitele. I chudý čeledín u sedláka na tom je co do příjmů lépe než školní pomocník.“

Nebýt ale Janova strýčka Josefa Jakoubka, který byl na Mníšku v té době kantorem, a náhlé smrti matky, nedostali by nadaného hudebníka do těchto pustých končin snad ani pádem volů. Ještě na podzim téhož roku si totiž cílevědomý Ryba připravoval tajný plán odcestovat do Bavor. „Vyhledal jsem svá nejlepší díla, pěkně jsem je opsal a doufal, že jimi v cizích zemích dobudu štěstí,“ napsal později o osudem zmařeném plánu skladatel svému příteli Vavákovvi. Začalo drobné sněžít. Za kopcem už Ryba rozeznával obrysy prvních mníšeckých chalup. Hlavou se mu bleskurychle honily

všelike myšlenky. V duchu komponoval prosté nápěvy vánoční mše a snil o tom, že je kapelníkem u mnichovského orchestru. Lidé vstávají a hlasitě tleskají po provedení jeho zdařilé opery. »Vivat, Bravo,« křičí sborově. »Jednou, možná, složím něco vznešeného, věhlasného,« pomyslel si Ryba a na jeho tváři se objevil spokojený úsměv. Z hustých šedivých mraků se snášely sněhové vločky. Za malou chvíli už nebylo skrze vá ně vidět ani na krok.

Zítřka tomu bude přesně rok co se Ryba objevil v malé vsi ve Prahy. Věru se mu nechtělo zřeknouti se svých tužeb, ale musil uposlechnouti otcovským domlouvám. Prvních šest týdnů školování však místo toho strávil pomocník v posteli, kde marně zápasil s horečnatým blouzněním, jež si přivodil starostmi a trápením. „Můj duch zabýval se jen hudbou - stále jsem skládal, jako vždy, když onemocním,“ poznamenal si do svého deníku mníšecký praeceptor, jež během této nemoci složil několik kvartet. Ta ihned po uzdravení zapsána byla rukou Rybovou na notový papír. Tehdy poprvé vzpomněl nadaný varhaník na smrt a prosil Všemohoucího z celého srdce, aby ukončil jeho utrpení. Bůh a osud však tomu

chtěli jinak: Bude žít! Žít a komponovat. Když se Rybovi poznenáhlu vrátilo opět zdraví, jal se ke spokojenosti všech plnit své kantorské povinnosti. V opuštěnosti byla mu útěchou kniha a procházky po nedalekých vískách. Tu zašel za přáteli do Řevnic, podruhé se zas dlouho potuloval brdskými lesy, nejčastěji v okolí Skaleckého kostelíka. Nevynechal týden, aby si v mníšeském kostele nepřehrával na varhaních něco málo z narychlo sepsaných skladeb. Ryba byl jako velmi dobrý učitel, vychovatel i hudebník vyhledávaný majiteli sousedních usedlostí a zahrnován bohatými dary. I v samotném Mníšku byl rodák z Píštětic nadmíru oblíben, a to i prostým lidem.

Byla již zcela tma. Ryba přešel opuštěné zasněžené mníšecké náměstí a zamířil ke škole. Strýc Jakoubek seděl ve vyhřáté světničce a cosi soustředěně sepisoval, pročež neslyšel synovce přicházet. Jan odložil provlhlý kožich a beranici a unaven zasedl k sálajícímu kamnu. Neurvalo dlouho a mrazem a dlouhými kilometry zmožený praeceptor usnul.

Děle jak rok, po který Ryba v Mníšku šťastně školoval, rozeslal na všechny strany žádosti, kde se nabízel jako učitel. Po čtřácti měsících konečně přišla kladná odpověď: Krajský úřad v Písku jej od 11. února 1788 jmenuje prozatímním učitelem v Rožmitále. Jakub Jan Ryba neváhal. Nanovo sbalil raneček a putoval za svou další kantorskou stací.

* Pavla ŠVÉDOVÁ

Vzpomínka na mého profesora

JMÉNO JIŘÍ KARAS PRO MNE ZNAMENALO »OBJEVOVÁNÍ ŠUMAVY«

Vzpomínka, kterou vám chci vyprávět, měla by oslovit spíš ony »dříve narozené«, nebo jak se též říká »pamětníky«, protože se udála většinou před půl stoletím.

Já byl studentem reálného gymnázia v Berouně a on byl mým mladým profesorem výtvarné výchovy. Kdyby ještě žil (zemřel před více než deseti roky), určitě by patřil do rodu starých pánů, jako se o nich zpívá v jedné vydané písničce, že »starý pán sedí a poslouchá džez - a na desce se točí pes...«. Patřil do generace občanů, kteří se narodili přibližně v době vzniku první republiky, proto za války zažil i Totaleinsatz (totální nasazení). Ta hudba k němu skutečně nerozlučně patřila a zdaleka nebyl jen teoretik. Výborně foukal svou trubku a podobně hrál a zpíval trampské písničky na kytaru. Jmenoval se Jiří Karas a bydlel léta v Radošíně. Také to byl velký fotbalový fanďa a občas si ho i zahrál. Většinou to pro něj dopadlo dost špatně: měl totiž zřejmě po úrazu tzv. »vyndavací koleno« a jeho noha se náhle vykloubila do nevidané polohy. Ovládal sice takový »grif« a vykloubenou nohu vrátil do původní polohy, ale pro něj už bylo po hře. Mezi námi studenty byl moc oblíben, rozuměl nám, ani si nevzpomínám, že by

měl nějakou přezdívku. Ač poměrně mladý, v profesorském sboru mělo jeho slovo dost autoritu. A ačkoliv se tím nechlubil, nejednou nás studenty takřkajíc mezi profesoři podržel. Dobře jsme to věděli. Abych nezapomněl, do Berouna dojížděl denně vlakem a my studenti jsme ho doprovázeli z nádraží. On se s námi rád bavil, zvlášť o svém oblíbeném fotbalu. Jména Jiří Karas, podobně i Václav Bouše pro mě znamenala »objeovávání Šumavy«, protože oba dva nás opakovaně jako profesoři doprovázeli na lesní brigády do Kunžvartu (dnes Strážného). Já to mívával u obou dvou profesorů dobré. Ač jsem byl jen průměrný žák, dobře jsem kreslil a také měl rád botaniku. Ale vraťme se k Jiřímu Karasovi, mám na něj i jednu technickou vzpomínku. Od něj jsem někdy v roce 1948 poprvé slyšel vyslovit slovo magnetofon. Dodejme, že tenkrát to bylo naprosto neznámé slovo (které snad znali zaměstnanci Českého rozhlasu, nebo snad špioni). Nebyl sice ani jedním, zato to byl dobrý muzikant a také všeuměl. Kdesi po válce se Jiří Karas dozvěděl o jeho existenci a prostě magnetofon musel mít i když šlo o přístroj fantasticky drahý, na který nestačil jeho profesorský plat. On si kdesi opatřil plánek magnetofonu, potom sehnal součástky a přístroj si také amatérsky postavil. Tak mi to vyprávěl. Pro informaci první magnetofon

na našem trhu se objevil až o dobrých deset let později.

Profesor Jiří Karas dlouhá léta působil jako výtvarník na berounské pedagogické škole. Vzpomínám si i na naše milé setkání někdy v 70 letech, kdy byl k nám do Prachatic vyslán jako předseda maturitní komise. Tenkrát už jsme byli ovšem kolegové.

* VRATISLAV FRANCL, Prachatice

.... Umět se radovat ze všeho. Nečekat, že v budoucnu přijde, co bude to pravé, protože je možné, že to pravé přichází právě teď!...

Ota Pavel

* Vratislav FRANCL

Moje nejhezčí Vánoce...

SVÁTKY OČIMA ŘEVNICKÉHO ŘÍMSKOKATOLICKÉHO FARÁŘE JOSEFA PECINOVSKÉHO

Vánoce jsou především svátky křesťanskými nebo chcete-li tak náboženskými. Je hezké, když je někdo nazývá svátkem rodin. Rodiny se v tu dobu scházejí, snaží se udělat si radost, dávat si dárky, které jsou znamením, že na své blízké myslíme a že nám na nich záleží. Přes tohle všechno, což je jistě hodnotné, je třeba vidět onen kořen. Vánoční svátky k nám mluví o tom, že člověk byl obdarován, a to samotným Bohem.

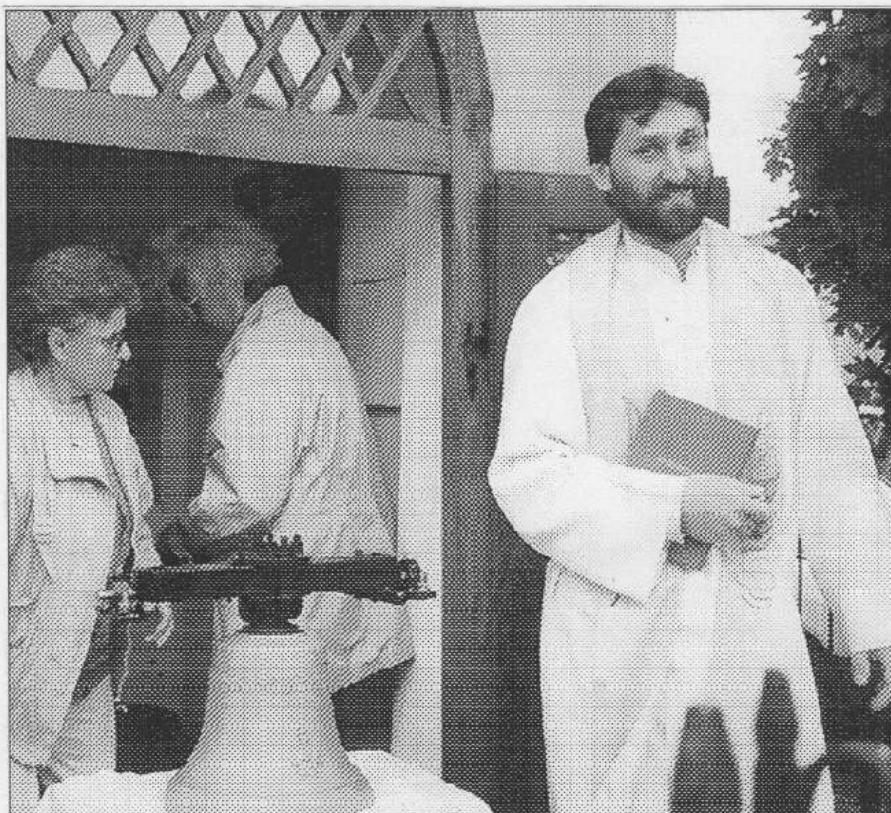
Bůh dal člověku sám sebe. Nemohl se totiž dívat na to, jak člověk žije. Chtěl k lidem přijít proto, aby nám ukázal, co je to život, jak jej můžeme prožít, jakou šanci máme v zápase se zlem a zda existuje i určitá perspektiva života po smrti. Proto se Bůh stal v Ježíši oním malým dítětem a vlastně i tou podobou, kterou na sebe v člověku vzal, ukazuje i určitou solidaritu s člověkem, ukazuje, že mu na člověku záleží a že není tím dědečkem na obláčku, který se na všechno dívá zvysoka a jinak mu na světě nezáleží. Tím, že se stal obyčejným malým člověkem, ukazuje solidaritu s každou lidskou bídou, s každým lidským nedostatkem, s každou úzkostí, bolestí, strachem. Takže tohle je asi to poselství Vánoc: Bůh se dal člověku a projevil mu tím svoji lásku - lásku naprosto nezistnou. Vánoční svátky však nejsou samozřejmě jen pro věřící. I nevěřící lidé si chtějí dělat radost.

Vánoční dar

Děti vždycky napodobují své rodiče. Tak i my jako Boží děti si se snažíme napodobovat svého Otce a dělat si radost. Ale tím dárkem, který bychom pod stromečkem měli najít, není to, co se dá koupit v obchodě. Jestliže Bůh dal sám sebe člověku, tak bychom ho měli napodobovat tím, že i my sami budeme dávat sebe druhým. Tedy dávat sebe a nikoli dávat něco. Takhle nějak prožívám Vánoce i já. Pro mě jako pro křesťana a kněze jsou Vánoce především svátky víry, víry v Boží lásku, která se dává člověku. Víry, že člověk tu není vydán jen tak napospas všemu zlu, které ve světě je, ale že na mě i na každém z nás někomu záleží. A záleží tak jedinečně, že ten někdo přichází a sestupuje do celého mého života. Potom záleží jen na mě, jestli mu dám prostor, aby se v tom mém životě mohl projevit, aby mohl svou mocí a svým působením uskutečňovat to, co mi chce dát - tedy tu radost, pokoj a naději.

Člověk nemusí být sám

To, co člověk dostává, nedostává jen pro sebe. To, co dostáváme, je dar, který bychom měli dát druhým. Člověk je vlastně takovým tunelem, kterým projde to Boží obdarování. Námí má projít, nás i obohatit, a skrze nás pokračovat dál. Ústředním tajemstvím křesťanských Vánoc je, že Bůh je blízko, že mu na našem ži-

* Řevnický římskokatolický farář Josef Pecinovský bývá v Zadní Třebani poměrně častým hostem. Letos v květinu vysvětil nový zvon na místní kapliče. Foto NNM, FRÝDL

votě záleží, že na světě nejsme sami a že nikdo nemusíme být na světě sám. Protože největším problémem člověka je, že se cítí být sám. Bůh tuto samotu lidského srdce proniká a přichází k nám i prostřednictvím našich blízkých. Máme-li víru v Krista, máme k tomu asi silnější a hlubší motiv. Vázím si těch lidí, kteří víru nemají a přesto tuší v srdci, že by stálo za to si alespoň v ty vánoční svátky být blíž, prohloubit si své vztahy a prožít radost. Když už ne z Boha, v kterého nevěří, tak alespoň ze sebe navzájem, což samozřejmě není málo. Pro mě jako věřícího ta radost z druhých vyrůstá právě z té mé víry - víry v to, že Bůh sám mi dává bližní jako dar, že mohou být pro mě darem a že i já mohu být darem pro ně. Protože Bůh je pro mě Otcem všech. Tohle je to poselství, které nám také v Ježíši Kristu narozeném v Betlémě dal.

Moje nejhezčí Vánoce

V roce 1991 jsem nastoupil do své první samostatné farnosti, a to v Benátkách nad Jizerou. Fara tam byla 10 let opuštěná, tudíž neobyvatelná. A tak jsem první rok bydlel v přilehlých Předměřicích, kde byla budova fary přece jen v lepším stavu, i když po mém příchodu jsem se i tam díval přes stropy a střechu takřka k Pánu Bohu do oken. Od září jsem tedy opravoval faru, nikoho jsem tam neznal. Bylo to také komplikované tím, že jsem s takovou prací zatím žádné zkušenosti neměl. Září až listopad jsem ztrávil na střeše, před bohoslužbou jsem se vysvětlil z montérek, rychle se osprechoval a ujížděl do kostela. Potom nastal advent. Nesl s sebou i určitou mou vyčerpanost, únavu a

možná i pocit samoty, protože v Předměřicích chodilo do kostela jen asi 10 babiček, jinak o věci víry ani o nového faráře nejevil nikdo zájem. S pocitem samoty, neporozumění a marnosti toho všeho přišla určitá duchovní krize, kdy se mi zdálo, že i Bůh se mi vzdálil. V této neutešenosti proběhl celý advent, až přišel Štědrý den, který jsem trávil se svými přáteli z Cech i ze zahraničí v Nymburce. Štědrý den jsme tam prožili velice hezky. Z Nymburka jsem se vrátil asi v 8 hodin večer. Ten den odpoledne přišlo, večer mrzlo, na silnici bylo náledí. V zatáčce před Lysou nad Labem jsem dostal smyk a ze stráně jsem se kutálel, jako když se válí sudy. Když se auto zastavilo dole na poli, říkal jsem si, že to je asi ta poslední kapka, že to už neunesu. Štědrý večer, Vánoce před sebou a teď autonehoda; to byl ten první okamžik. Náhodou jel někdo okolo. Zastavil, pomohl mi to auto dostat zpátky na silnici. Tím, jak se kutálelo, nebylo příliš rozhořité, takže jsem byl schopen dojet do Lysé nad Labem na policii, kde jsem nehodu nahlásil. První půlnoční, kterou jsem měl mít v 10 hodin v Předměřicích, jsem nestihl. Když jsem seděl na policii, jeden policista mi chtěl sebrat řidičský průkaz proto, že jsem prý ujel z místa nehody. Případlo mi ale naprosto absurdní na Štědrý večer někde trčet v poli a čekat, až tam někdo přijde. Bůh ke mě ale promluvil prostřednictvím toho druhého policisty, který se mnou začal sepsávat protokol. Při psaní se zastavil a řekl: „Víte, pane faráři, je mi to všechno tak nějak divný. Je Štědrý večer, farář jede na půlnoční, má s autem nehodu, kutálí se ze stráně dolů, ono se mu vůbec nic nestane...“

(Dokončení na straně 14)

Moje nejhezčí Vánoce...

SVÁTKY OČIMA ŘEVNICKÉHO FARÁŘE JOSEFA PECINOVSKEHO - DOKONČENÍ ZE STRANY 13

Potom se odmlčel a říká: „Poslyšte, ten Pánbůh vás stejně musí mít hrozně rád.“ V tu chvíli jsem měl pocit, jakoby mnou projel blesk. Řekl jsem si: V tu chvíli ke mně Bůh promluvil. V tu chvíli se to slovo stalo tělem - něčím živým pro mě. Veškerý smutek adventu, taková ta malomyslnost a unavenost byla v jediném okamžiku pryč.

Bůh tě má rád

Řekl jsem si: Proč se na vše díváš skrz černé brýle? Vždyť je to pravda, Bůh tě má rád. Tímhle ti ukázal, že jsi stále v Jeho rukách. To byl pro mne velký dar. Z policie jsem musel jet do Předměřic pomalu, protože auto bylo nabourané, a odtud mě jeden člověk odvezl do Benátek na Jizerou, kde jsem měl mít druhou půlnoční. Přijeli jsme opravdu za pět minut dvanáct. Protože tam už 10 let půlnoční nebyla, kostel byl zaplněn k prasknutí. Mně se v tu chvíli udělalo špatně, asi to byl šok z té nehody. K oltáři jsem se připlížil zelený jak slíva, určitě to na mě bylo vidět. Když jsem přečetl biblická čtení a měl promluvit, váhal jsem, co jim budu povídat. Začal jsem mluvit o tom, co bylo právě ve mně. Co jsem řekl, si pamatuji dodnes: „Dnes jsem dostal od Boha veliký dar a vlastně mám dnes nejhezčí Vánoce, jaké jsem kdy měl.“

Lidi to chytlo za srdce

Lidé zpozorněli, byli zticha. „Ještě před třemi hodinami jsem v autě válel sudy ze straně dolů a teď jsem tady mezi vámi.“ Při bohoslužbě jsem mluvil o tom, co tomu předcházelo. O adventu prožitým v malomyslnosti, mé slabosti, únavě a pocitu samoty. Mluvil jsem i o tom, jak ke mně Bůh promluvil ústy toho policisty. V kostele bylo skutečně hrobové ticho, na lidech bylo vidět, že je to chytlo za srdce. Říkal jsem: „Dnes si připomínáme tu událost, kdy se

Boží slovo stalo tělem a přišlo mezi nás. Já jsem to dnešní večer prožil i ve svém životě. Bůh ke mně promluvil, a dovolil mi, abych se zase na svůj život mohl dívat reálnýma očima, plným radostí, naděje a optimismu a vůbec toho vědomí, že celý tenhle život je v Božích rukách a že nemám důvod ke smutku, pocitu marnosti a samoty. Že to byla falešná iluze a falešný problém.“ Na tyhle Vánoce si vzpomenu vždy, když se o mě pokouší smutek nebo malomyslnost. Mnohdy se musím zasmát vlastní hloupostí. O těchto Vánocích jsem nejvíce prožil Boží blízkost - že jsem někým milován a že na mně někomu záleží.

Přání na závěr

Chtěl bych čtenářům Našich novin popřát, aby se nikdy necítili sami. Aby měli vždycky někoho, kdo bude mít pro ně nejenom otevřené uši, ale i srdce a aby zvláště o vánočních svátcích u svých blíz-

kých prožili to, že je má někdo rád. Byl bych rád, kdyby opravdu nikdo z okolí nemusel vánoční svátky prožívat v beznaději, zoufalství a samotě.

Dívejte se kolem sebe

Chtěl bych vyzvat nás všechny, abychom se dívali kolem sebe, abychom nebyli jen zahleděni do sebe a zkusili si všimát lidí, kteří jsou možná i mezi námi, jež se cítí osamoceni. Je to vina nejen jich samotných. Mějme otevřené oči nejenom pro ty své blízké, se kterými něco prožijeme, ale mějme otevřené srdce i pro ty, kteří žijí kolem nás v osamocení. Myslím zvláště na staré nebo nemocné lidi. I návštěva člověka, za kterým zřídka někdo přijde, může být velikým zážitkem - pro něj i pro nás. Prožijte radost ze sebe navzájem i radost z toho, že můžete být pro druhé darem a že ti druzí jsou vlastně darem pro vás.

* Josef PECINOVSKÝ, Řevnice

Už je to deset let

VZPOMÍNKA NA TŘEBAŇSKÉ VÁNOČNÍ TURNAJE

Pokud mne paměť neklame, je to již více než deset let, co se v sále tehdy ještě Kulturního domu v Zadní Třebani konaly tři ročníky Vánočního turnaje družstev ve stolním tenisu. Místní sportovce k pořádání těchto akcí inspirovaly turnaje v sousední Litni, které probíhaly vždy začátkem prosince.

Třebaňské turnaje byly hned z několika důvodů výjimečné. Konaly se totiž v dosti nezvyklém termínu, a to na Boží Hod 25. prosince od ranních hodin. Zdálo by se, že právě tento sváteční čas ubere na zájmu sportovního klání se zúčastnit. Opak však byl pravdou. Jak v kategorii jednotlivců, tak v kategorii družstev byl o turnaj

mimořádný zájem, o čemž svědčilo několik desítek účastníků ze Zadní Třebaně, okolních vesnic a dokonce i z Prahy. Další zajímavostí bylo věkové složení vyznavačů malého celulóidového míčku. Za stolem se utkávali ti nejmladší až po ty, kterým zastupovali tzv. stříbrný věk. To však neznamenalo, že ti starší mladší poráželi. Spíše opak byl pravdou.

Přestože na podobných akcích bývá preferována kategorie jednotlivců, velkou prestiž si získalo hlavně klání družstev. V nich totiž záleželo na vyrovnanosti výkonů tříčlenného týmu. Tou se mohla pyšnit třebaňská trojice T. Břížďala, Frýdl a Petříš (doplňná v jednom ročníku o Pišnu), která v historii turnajů obsadila dvakrát druhé místo a jednou dokonce zvítězila.

V kategorii jednotlivců kraloval (stejně jako v turnajích liteňských) ještě donedávna občan Z. Třebeň P. Vondráček, kterému se snažil sekundovat výborný M. Břížďala. Pochopitelně se hojovalo o zajímavé ceny, které v době, kdy se o sponzorství nedalo vůbec hovořit, byly bezesporu hodnotné. Úspěšní hráči si tak odnášeli po celodenním klání například dárkové koše, knihy se sportovní tematikou, gramofonové desky, či sportovní potřeby.

Je škoda, že dnes se již podobné turnaje nejen u nás, ale ani v okolí nekonají. Nejde tam totiž pouze o vítězství, ale také o prosté zahrání si, na což v dnešní době nezbyvá většinou čas. Přitom by stačilo tak málo. I když možná hodně - schopný organizátor, který by se nebál bohužel krátkodobou tradici Vánočních turnajů oživit.

* Jiří PETŘÍŠ

**OPRAVY A RENOVACE
STYLOVÉHO NÁBYTKU**

za použití původních materiálů (šlak, včelí vosk)

nabízí firma

JAN VONDRÁK ŘEVNICE

PRAŽSKÁ 55, tel.: 991 -4889 nebo 0603 701 095

Vánoce školáků

Školáci ze zadnotřebaňské jednotřídky vzali i letos vánoční svátky zcela vážně, a pořádně se na ně připravili. Nejenže i ve škole napsali Ježíškovi jaké dary by od něho letos nutně potřebovali, ale taky namalovali sváteční obrázky a sepsali svá předvánoční rozjímání. To všechno pak půjčili Našim novinám. A nám se některé jejich výtvořky líbily natolik, že jsme se rozhodli se o ně rozdělit i s našimi čtenáři. Doufáme, že školáčky ve své tvorbě nepoleví ani během roku, a budou NN častovat svými neotřelými literárními i výtvarnými dílky dál a dál - prostě a jednoduše jaro, léto, podzim ...

Vánoční

Vánoce se blíží, občas už sněží.
Děti se těší, že taky sněží
- Mikuláš už běží!

* **Datnik ŠEREDA** (7 let)

Prosinec

Na prosinec choděj čerti,
Vánoce jsou blízko nás.
Na stole je plno váz.
Čeká na nás zase mráz.

* **Tomáš HEFLEK** (8 let)

Na Vánoce

Jsme doma. Zrovna večeříme, máme
rozsvícenou svíčku. Už jsme dojedli. Ďdeme
ke stromečku. Je tam hodně dáreků a já
mám ten největší! Je to auto na ovládání.
To je můj příběh o Vánocích.

* **Michal BURJAN** (8 let)

Betlém

V Betlémě je Ježíšek,
v nebi zase andělek.

* **Tereza RYŠAVÁ** (7 let)

Dárek pro děti od Našich novin

NN vyhlašují VÁNOČNÍ TEST o děsnou Ptákovinu. Komu se podaří správně odpovědět na všechny naše otázky, a kdo navíc odpovědi pošle nebo donese do 10. ledna 1998 na adresu: Marie Kloubková, 267 29 Zadní Třeboň 23 nebo Miloslav Frýdl, Z. Třeboň 96, ten má šanci být vylosován a získat od nás super skvělou cenu. Fakt!

1. Kde se narodil Ježíšek?

2 A. Kolik svíček je na adventním věnci?
a) 5 b) 4 c) kolik se tam vejde d) alespoň 2
2 B. Proč?

3. Napiš přesnou adresu Ježíška?

4. Co je františek a co purpura?

5. Jak dlouhý má být správný vanilkový rohlíček
a) 4 cm b) 10 cm c) je to fuk d) nemá být

delší než vánočka

6. Kdy se nemůže smažit kapr. Když:

a) splní z vany někomu 3 přání
b) má 24. prosince špatnou náladu
c) doma není máslo a olej
d) spolkně houbu

7. Proč se prosinec jmenuje zrovna prosinec?

8. Kdo všechno musí přesně 24. 12. večer chodit do práce?

9. Namaluj středověčerní večerí, jakou si přeješ.

10. Zaškrtni co nepatří do vánočního salátu:

a) feferonka, b) vejce, c) kobliha, d) rajský protlak, e) jogurt, f) čokoláda, g) pampelišky, h) zelí, ch) jahody, i) kachna, j) celer, k) brambory, l) česnek, m) kopr, n) med, o) sádlo, p) sůl,

11. Nalep na papír jednu kapří šupinu a pošl nám ji pro štěstí, třeba se usměje i na tebe. Děk NN

Tak do toho! Držím ti palce a těším se na odpovědi.

Hezké Vánoce a hodně dáreků přeje všem vám děťátkům, dítkám, dětem, děckám i pubertákům a nakonec i vašim zničeným rodičům - dospělákům

* **Michaels ŠMERGLOVÁ**

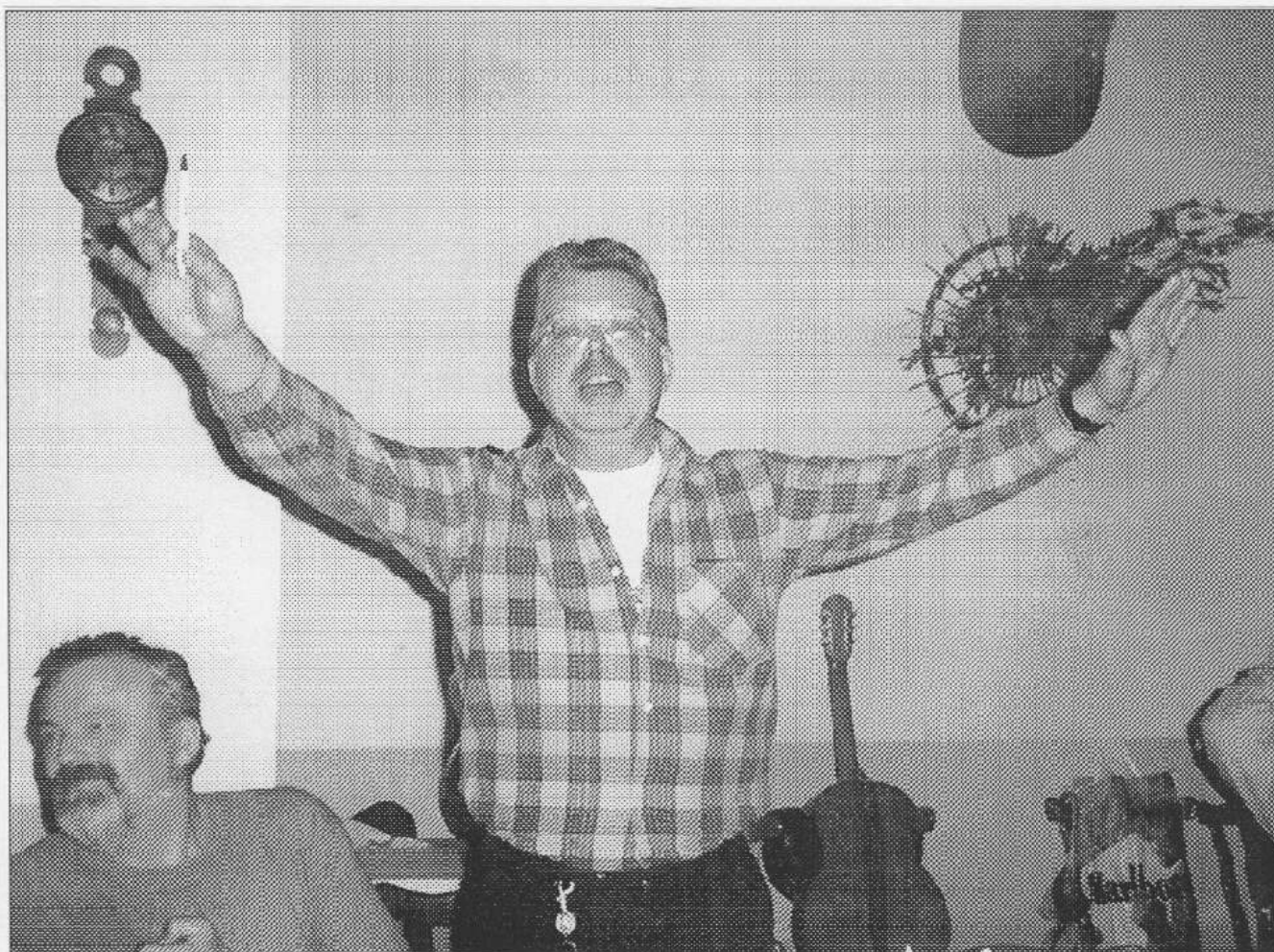
Prckové na besídce hráli pohádku O veliké řepě

Ve čtvrtek 18. prosince se ve svátečně vyzdobené zadnotřebaňské mateřské škole sešli rodiče i příbuzní školáčků na tradiční vánoční besídce.

Přestože letos bylo hodně dětí nemocných a přišly do školky až těsně před vystoupením, na jeho kvalitě to nebylo vůbec znát - střídaly se básničky a písničky, předškoláci předvedli pohádku O veliké řepě.

Nakonec všechny maminky dostaly voňavý svíček, děti balíček sladkostí a s přáním krásných Vánoc se všichni rozešli domů.

Za příjemně strávené odpoledne patří největší dík paní ředitelce školky Alence Frydriehové a paní učitelce Vendulce Soukupové, které s dětmi pásmo nacvičily. Poděkování patří také těm, kteří přispěli jak finančně, tak materiálně na vánoční dárky dětem pod stromeček. * **Emá MALÁ**

Jaroslav Matoušek ze Zadní Třebaně si vyskakovat může, Naše noviny už má na příští rok přeplacené. A co vy...?

PF '98 *Naše noviny - nezávislý trebaňský občasník*

Vánoční svátky

*plné klidu a pohody, vše nejlepší, hodně zdraví,
štěstí a spokojenosti
v novém roce
přeje všem svým zákazníkům*

Koloniál
JAHĚLKOVÁ

U štědrovečerního stolu

*Řekni mi táto, kam se ztráci svíčka?
Spapá ji k večeři plamínek?
A chutná mu jako polívčička?
A kam chodí spát plamínek?*

*Chceš vědět, sytku můj,
jak je to na světě s plamínky?
teď dovádějí ve tvých očích,
podívej, tančí i v očích maminky.*

*Až svatá noc vydá svoje dary,
až rozbališ všechny balíčky,
plamínek radosti unavený
tíže ti usne pod víčky.*

* Věra CHVÁLOVÁ